Ազգ

Azg armenian daily

27 ՄԱՅԻՍ 1999 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 97 (1842)

Ռմբակոծվում է Հարավսլավիայի ողջ տարածքը

ԲԵԼԳՐԱԴ, 26 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Անցած օրը համատարած ռմբակոծումների է ենթարկվել Հարավսլավիայի ողջ տարածքը։ Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, երկրի հյուսիսում ՆԱՏՕ-ի օդուժը հարվածներ է հասցրել Վոյեվոդինա ինքնավար երկրամասին, հարավում՝ Կոսովոյին, արեւմուտքում օդային հարձակումներ են իրականացվել Ուժիցե, Շաբաց քաղաքների վրա, արեւելքում՝ Պոժարեւաց, Բոր, Սմեդերեւո համայնքների վրա։ Դրանով իսկ դաշինքի ղեկավարները եռանդագին իրականացնում են Հարավսլավիայի դեմ ուղղված օդային հարձակողական գործողության չորրորդ փուլի խնդիրները, որը կոչված է լիովին կազմալուծել երկրի կյանքը։ Առաջադրված նպատակը կատարելու համար ՆԱՏՕ-ի օդուժը դարձյալ ձգտում է շարքից հանել երկրի կենսապահովման բոլոր համակարգերը՝ էլեկտրահաղորդման գծերը, վառելանյութի պահեստները, հեռուստառադիոհեռարձակիչները, արդյունաբերական օբյեկտները։ Վերջին օրերի ընթացքում դաշինքի օդուժի խոցած նպատակակետերի ցուցակները տասնյակ օբյեկտներ են կազմում։ Երկու ամսում երկրի տնտեսությանը հասցված նյութական վնասը, «Պոլիտիկա» կառավարական լրագրի տվյալներով, արդեն կազմում է 200 մլրդ դոլար։

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նախագահ Քոչարյանը զգուշացնում է իրավապահ մարմիններին. միայն օրինական, ազատ եւ արդար ընտրություններ

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը երեկ անցկացրեց խորհրդակցություն, որին հրավիրված էին ներքին գործերի եւ ազգային անվտանգության նախարար Սերժ Սարգսյանը, գլխավոր դատախազ Աղվան Հովսեփյանը, արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը, էներգետիկայի նախարար Սերուժան Միքայելյանը, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Արտակ Սահրադյանը, ՆԳ եւ ԱԱ փոխնախարարները, ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի մարզային վարչությունների պետերը, մարզային դատախազները։

Զրույցի թեման առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններն էին։ Ինչպես նշեց Ռոբերտ Քոչարյանը, խորհրդակցության նպատակն էր քննարկել օրինական, ազատ ու արդար ընտրությունների անցկացման գործում պետական մարմինների անելիքները։ Համաձայն Սահմանադրության, հանրապետության նախագահն օրենքների երաշխավորն է, ապահովում է իշխանության տարբեր ճյուղերի բնականոն գործունեությունը։ Դիմելով հանդիպման մասնակիցներին Ռոբերտ Քոչարյանն ասաց. «Դուք եք պետական այն մարմինները, որոնց միջոցով ես պարտավոր եմ իրականացնել այդ գործունեությունը»։ Ըստ նրա, հսկայական մեծ պատասխանատվություն է ընկնում իրավապահ մարմինների ուսերին։

Տես ♦ էջ 3

ԿԸՀ-ն հաստատեց քվեաթերթիկի նմուշը

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Մայիսի 26-ի արտահերթ նիստում ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը միաձայն հաստատեց ՀՀ ԱԺ պատգամավորների համամասնական ընտրակարգով ընտրությունների քվեաթերթիկի նմուշը։ Նշենք, որ քվեաթերթիկի տպագրումն ավարտված է։

Միաձայն ընդունվեց նաեւ «Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում վիճակահանություններ անցկացնելու կարգի մասին» որոշումը, համաձայն որի հանձնաժողովի անդամները՝ բացառությամբ նախագահի, նրա տեղակալի եւ քարտուղարի, վիճակահանությամբ կորոշեն, թե քվեարկության օրը ինչ աշխատանք պետք է կատարեն. յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ կփոխվեն հանձնաժողովի քաղաքացիներին գրանցող, քվեաթերթիկները հսկացնող, կնքող կամ վերահսկող անդամները։

ԿԸՀ-ն նախորդ օրն իր իսկ կողմից ընդունված դիտորդական առաքելություն իրականացնելու մասին որոշման մեջ կատարեց լրացում, համաձայն որի յուրաքանչյուր տեղամասում միջազգային կազմակերպության 2 անդամ միաժամանակ կարող է դիտորդական առաքելություն իրականացնել։ Ինչպես նշեց ԿԸՀ նախագահ Արտակ Սահրադյանը, այս լրացումը համաձայնեցված է միջազգային դիտորդների հետ։ Տեղական դիտորդների համար սահմանված է՝ յուրաքանչյուր տեղամասում տվյալ կազմակերպությունից մեկ դիտորդ։

ՆՈՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

«Բուլվինոս քեմիքլզը»՝ փորձաքար մյուս ներդնողների համար

Մյուսները խոստանում են, ռամկավարները՝ գործում

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒԽՈՅԱՆ

Երեկ պաշտոնապես բացվեց «Բուլվինոս քեմիքլզ» ՍՊԸ-ն, որը լինելով Bulvinos Chemicals Ltd քիմիական նյութերի արտադրության, վաճառքի եւ լոգիստիկայի ասպարեզում միջազգային ճանաչում ունեցող լոնդոնյան խմբի երեւանյան մասնաճյուղ, բավականին խոշոր ծրագրեր եւ հեռանկարային նպատակներ ունի դառնալու Հայաստանում կենցաղային քիմիայի արտադրության բազաներից մեկը։ Bulvinos Chemicals-ը ընտանեկան բիզնես է, որը ղեկավարում է լոնդոնցի արդյունաբերող եւ գործարար Վարդան Ուզունյանը։ Նա Ռամկավար Ազատական կուսակցության Կենտրոնական վարչության անդամ է։ «Բուլվինոսի» հիմնումը Հայաստանում մեկ անգամ եւս ապացուցում է ՌԱԿ-ի հիմնական ռազմավարությունը հայրենիքում, այն է՝ օգտագործելով սփյուռքի ներուժը որքան հնարավոր է շատ ներդրումներ կատարել Հայաստանի տնտեսության մեջ, նպաստել արդյունաբերության եւ տնտեսության

մյուս ճյուղերի զարգացմանը, աշխատատեղերի ստեղծմանը։ Եվ քանի որ ներկա իշխանության տնտեսական ռազմավարությունը նույնպես այդ ուղղությամբ է ընթանում, բնական էր, որ ձեռնարկության պաշտոնական բացումը պետք է իրականացներ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը։

Տես ♦ էջ 2

Դաշնակցությունը՝ Հեղափոխական

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ինչպես հայտնվել է, ԿԸՀ-ի մայիսի 25-ի նիստում նախագահ Արտակ Սահրադյանը հրազեկել էր, որ ՀՅԴ-ն տեղյակ է պահել, որ համամասնական ընտրակարգով քվեաթերթիկներում իրենց կուսակցության անունը սխալ է նշված. պետք է գրված լինի ոչ թե Հայ Հեղափոխական Դաշնակցություն, այլ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցություն։

Այսօր, մայիսի 26-ին, ԿԸՀ նախագահը լրագրողներին տեղեկացրեց, որ արդարադատության նախարարությունը հայտնել է, որ կուսակցության գրանցման մասին վկայականում հեղափոխական բառը գրված է ոչ թե «Յ»-ով այլ «Հ»-ով, ուստի, քվեաթերթիկներում որեւէ սխալ չկա։

Միեւնույն ժամանակ նշենք, որ Հայաստանում պաշտոնականը ժամանակակից արեւելահայ ուղղագրությունն է։

ԱՊՀ կառավարիչների խորհրդի նիստ հունիսի 4-ին

ՄԻՆՍԿ, 26 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Երեսունից ավելի հարցեր է պարունակում ԱՊՀ-ի կառավարությունների ղեկավարների խորհրդի հերթական նիստի օրակարգը, որը նախատեսված է անցկացնել հունիսի 4-ին Մինսկում։ Ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հաղորդեցին ԱՊՀ-ի գործադիր կոմիտեի մամլո ծառայությունում, օրակարգի առաջին բաժնում ընդգրկված է այն փաստաթղթերի նախագծերի քննարկումը, որոնք Հատուկ միջպետական համաժողովը նախապատրաստել է Համագործակցության գործունեությունը կատարելագործելու եւ նրա կառույցները բարենորոգելու հարցերի քննարկման համար։ Կառավարությունների ղեկավարները հաստատելու են Համագործակցության տնտեսական խորհրդի եւ գործկոմի կանոնադրությունները, քննարկելու են ԱՊՀ-ի մարմինների անձնակազմի թվի եւ միացյալ բյուջեի հարցը։ Հատուկ ուշադրություն է նվիրվելու ազատ առեւտրի գոտի ստեղծելու հարցին։

Աբխազիայի հասարակայնությունը դեմ է «ընդհանուր պետությանը»

ՍՈՒԽՈՒՄ, 26 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Պաշտոնական Սուխումը վրացական կողմի հետ բանակցային գործընթացի ներկայիս վիճակը գնահատում է որպես փակուղային։ Աբխազիայի հասարակայնությունը թերահավատորեն է վերաբերվում ընդհանուր պետության շրջանակներում Վրաստանի հետ գոյակցելու ցանկացած ձեւի, Փրայմ նյուսի թղթակցին հայտարարել է Աբխազիայի ղեկավարի օգնական Աստամուր Թանիան։ Այս առնչությամբ նա նշել է, որ կողմերի միջեւ վստահության միջոցների ամրապնդմանը նվիրված հանդիպումը, որը հունիսի երկրորդ տասնօրյակին կանցկացվի Թուրքիայում, «հազիվ թե արդյունավետ լինի»։ Թանիան չի բացառել այդ հանդիպմանն Աբխազիայի ղեկավար Վլադիսլավ Արձինբայի մասնակցությունը։

Բաքու-Սուփսա նավթամուղն առավել նախընտրելի է դառնում

ԲԱՔՈՒ, 26 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ՓՐԱՅՄ ՆՅՈՒՍ։ Ռուսաստանի «Տրանսնեֆտ» ընկերությունը Բաքու-Նովոռոսիյսկ խողովակաշարի աշխատանքի հաճախակի ընդհատումներով կիսով չափ կրճատել է արեւմտյան շուկաներ կասպիական նավթի արտահանությունը, չորեքշաբթի օրը հայտարարել է Ադրբեջանի պետական նավթ ընկերության «Հիմնական խողովակաշարեր» արտադրական միավորման գլխավոր տնօրեն Թոֆիկ Ախունդովը։

Տարեսկզբից Բաքու-Նովոռոսիյսկ նավթամուղը 50 օր մատնված է եղել պարապուրդի։ Ախունդովի խոսքերով, «Տրանսնեֆտը» չի երաշխավորում նավթամուղի կայուն աշխատանքը եւ ամեն կերպ խուսափում է պատասխանատվությունից։

«Տրանսնեֆտի» բռնած դիրքը Ազերի-Չիրագ-Գյունեշլի կոնսորցիումի բաժնետերերին հարկադրեց պայմանագրային նավթի տարանցումը կենտրոնացնել Բաքու-Սուփսա խողովակաշարում։ Այս արեւմտյան խողովակաշարն օրական վերամղում է 100-105 հազար բարել անմշակ նավթ՝ գործնականում Չիրագի հանքավայրից արդյունահանվող ամբողջ նավթը։

BP Amoco-ի տվյալներով, «արեւմտյան» խողովակաշարով մեկ բարել նավթի փոխադրումը տասն անգամ ավելի էժան է նստում, քան «հյուսիսային» ուղեգծով։

ԱՄՆ

Սենատոր Բարբարա Բոքսերը պատրաստում է 907-րդ ուղղումը պահպանելու նոր օրինագիծ

ԲԱՔՈՒ, 26 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Ամերիկյան սենատոր Բարբարա Բոքսերը (Սենատում ընտրված է Կալիֆոռնիայի նահանգից) դիմել է Սենատում դեմոկրատների առաջնորդ Դաշլին 1992 թվականին ընդունված «Ազատության աջակցության ակտի» 907-րդ ուղղման պահպանման ի պաշտպանություն նոր օրենքի նախագծի պատրաստման խնդրանքով։ Այս մասին «Ազերպրեսին» հաղորդել է Միլլի մեջլիսի միջազգային հարաբերությունների եւ միջխորհրդարանական կապերի հանձնաժողովի նախագահ Ռզա Իբադովը։

Ըստ նրա, այդ դիմումում Բ. Բոքսերը խնդրում է նաեւ տվյալ օրինագծում ներառել «Մետաքսի մեծ ճանապարհի» այսպես կոչված ադրբեջանական տեղամասի վերականգնման նպատակահարմարության վերաբերյալ կետ։ Բ. Բոքսերի հիմնական նպատակն է պատրաստել մի նախագիծ, որը հակակշիռ կլինի սենատոր Բրաունբեքի նախագծին, որը պետք է շուտով հանդես գա 907-րդ ուղղումը վերացնելու նախաձեռնությամբ, որով սահմանափակվում է ԱՄՆ կառավարության ուղղակի մարդասիրական օգնությունը Ադրբեջանին, նշել է Ռ. Իբադովը։

Հայկական լոբբիից բացի, դրանով զբաղվում են որոշ ադրբեջանցիներ, որոնց թվում նա նշել է նախկին խոսնակ Ռասուլ Գուլիեւին։ Նա ԱՄՆ-ում հակաադրբեջանական արշավանք է վարում, հանդիպելով օգնականների, իսկ երբեմն եւ հենց կոնգրեսականների ու սենատորների հետ, ուր նա հայտարարում է, որ Ադրբեջանում չկա ժողովրդավարություն եւ խախտվում են մարդու իրավունքները, ընդգծել է Ռ. Իբադովը։

digitised by A.R.A.R.@

Սկիզբը էջ 1

«Շատ ուրախ եմ, որ մեր նախնական պայմանավորվածությունները իրականանում են: Ես համոզված եմ, որ այս ձեռնարկության ստեղծմամբ Հայաստանում կենցաղային քիմիայի ոլորտը նոր թափ կառնի», լավատեսորեն հայտարարեց պրն Քոչարյանը: Նա մեկ անգամ եւս հիշեցրեց իշխանության կողմից կարեւորվող տարածաշրջանային նշանակություն ունեցող արտահանման փոխանակման ծրագրի մասին: Հայաստանում ցանկացած ներդրումային ծրագիր իրականացնելուց առաջ հաշվի առնել այն իրողությունը, որ մեր երկրի շուկան շատ փոքր է, եւ իրականացվող ցանկացած ներդրումային ձեռնարկ պետք է առաջին հերթին ունենա տարածաշրջանային նշանակություն ու զարգանա Հայաստանից դուրս շուկաներ գրավելու ուղղությամբ: «Բուլվինոս քեմիքլզի» հիմնումը հենց այդ ներդրումային ծրագրերից մեկն է: Ձեռնարկության տարածքում (վարձակալվել է «Լազուր» միավորման 3 արտադրամաս) նախագահին ուղեկցելիս պրն Ուզունյանը մանրամասն տեղեկացրեց, որ առայժմ արտադրելու է 17 տեսակի շամպուններ, լվացող-ախտահանող նյութեր: Մինչեւ տարեվերջ դրանց թիվը կհասնի մոտ հինգ տասնյակի, իսկ մինչեւ 2001 թվականը կիրառական 12 բնագավառների մոտ 120 արտադրատեսակի: Մոտ ապագայում նախատեսված է կազմակերպել նաեւ սոսնձող նյութերի արտադրություն, որոնք կմատակարարվեն ամբողջ տարածաշրջանում: Ընդհանրապես, «Բուլվինոսը» հավակնում է դառնալ տարածաշրջանային նշանակության ձեռնարկություն: Արդեն իսկ կատարվել են 1,5 մլն դոլարի ներդրումներ (դրանց կհաջորդի եւս 3-3,5 մլն դոլար), որոնցով ձեռք են բերվել Լոնդոնյան Bulvinos Chemicals-ի գործընկեր, գերմանական հայտնի Henkel Group-ի բարձր տեխնոլոգիական սարքավորումներ: Արդեն իսկ այսօրվա դրությամբ որակի եւ փաթեթավորման միջազգային չափանիշների համապատասխանելիությամբ այս ընկերությունը առաջինն է ամբողջ Անդրկովկասում:

«Ինչ որ դուք տեսնում եք, մի փոքր մասն է այն մեծ ծրագրերի, որոնք մենք նախատեսել ենք իրականացնել Հայաստանում», հայտարարեց Վարդան Ուզունյանը: Նա հայտնեց, որ ունեն ավելի հեռուն գնացող ծրագրեր եւ մտադիր են Հայաստանում ստեղծել կենցաղային եւ թեթեւ քիմիայի ձեռնարկությունների կոմպլեքս՝ օգտագործելով Հայաստանում առկա գիտատեխնիկական ներուժը, ստեղծել նոր աշխատատեղեր՝ որակյալ կադրերի եւ գիտնականների ներգրավմամբ: «Բուլվինոս քեմիքլզում» այսօր աշխատում է մոտ 50 մարդ, որոնց թիվը մի քանի տարվա ընթացքում կբազմապատկվի, իսկ դրան զուգահեռ կստեղծվի նաեւ արտադրանքի իրացման ցանց եւ էլի լրացուցիչ աշխատատեղեր: Ընկերության արտադրանքը շուկա իջեցնելուց հետո սպասվում է, որ մոտ 500 մարդ կներգրավվի աշխատանքի մեջ:

Ինչպես լրագրողներին մանրամասն ներկայացրեց ձեռնարկության արտադրության գծով տնօրեն Վ. Նիկողոսյանը, վերոհիշյալ 12 անուն արտադրանքի կեսը տարբեր տեսակի շամպուններն են, մյուս կեսը՝ լվացող նյութերը (մեքենայի, գորգերի, ապակու, խոհանոցային իրերի եւ այլն): Տարբեր երկրների ծագմամբ նման ապրանքներով ողողված շուկայում հայկական արտադրանքի մրցունակության մասին հարցին պրն Նիկողոսյանը պատասխանեց, որ իրենց արտադրանքն ունի մի շարք առավելություններ: Նախ՝ ընկերության տեխնիկական եւ հումքի մատակարարը համահայտ Henkel խումբն է, իսկ վերջինս աշխարհում հայտնի է որպես կենցաղային քիմիայի հսկաներից մեկը եւ կոսմետիկ ու հիգիենիկ լվացող կոնցենտրատների մատակարար այնպիսի ֆիրմաների, ինչպիսիք են Elsev-ը, Schwarzkopf-ը եւ ուրիշներ: Իսկ վերջիններիս արտադրանքն ունի ավելի շատ բուսական ծագում՝ ի տարբերություն այն ֆիրմաների (դրանց մոտ 40 տոկոսը իրանական են), որոնց արտադրությունը հիմնված է նավթաքիմիայի վրա, ինչը վնասակար է սպառողի առողջության համար: Ինչ վերաբերում է գներին, ապա «Բուլվինոս քեմիքլզի» արտադրանքի գները կսահմանվեն այնպիսի հանրահայտ ֆիրմաների գներին համարժեք, ինչպիսիք են Procter Gamble-ը, բայց, բնականաբար, ավելի էժան: Ընկերությունը հավաստիացնում է, որ հայկական շամպունների ու լվացող նյութերի որակը կարելի է տարբերել վերոհիշյալ ֆիրմաների արտադրանքից թերեւս միայն ՀՀ 485 հայտնի գծիկավոր կոդով: Արտադրության մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն կտրվի այսօր Թեքեյան կենտրոնում ընկերության հրավիրած մամլո ասուլիսում:

Ինչ վերաբերում է «Բուլվինոս քեմիքլզի» «քաղաքական աստառին», ինչպես արտահայտվեց լրագրողներից մեկը, ապա, ըստ ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի, երբ անգամ ընկերության բացումը ԱԺ ընտրություններից երկու օր առաջ դիտվի որպես կուսակցության նախընտրական քարոզչություն, ապա թող դիտվի, քանի որ ստեղծվում է նոր ձեռնարկություն, արվում է գործ, մարդիկ ստանում են աշխատանք: Ընդհանրապես դա ռամկավարների գործելաոճն է, մյուսները խոսում են, իսկ նրանք՝ գործում: Պրն Միրզախանյանը հիշեցրեց ՌԱԿ գործարար շրջանակների եւ ներդնողների նախորդ տարիների դառը փորձը նույն Վ. Ուզունյանի նախաձեռնած հայկական կոնյակի միջազգային շուկաներում իրացման «Նոյակ» ընկերության եւ «Արմենթոյ» հայ-ամերիկյան համատեղ ձեռնարկության եւ «Բենետոն» հյուսվածքեղենի ձեռնարկության օրինակով: Այն ժամանակ, ըստ ՀՌԱԿ ատենապետի, յուրաքանչյուր օտարերկրյա ներդնողի, թեկուզեւ սփյուռքահայ, իշխանությունների կողմից, կար խանդ եւ անհանդուրժողականություն, իսկ ընդհանուր ներդրումային մթնոլորտի աշխուժացմանը խանգարում էր հանրապետությունում դեռեւս հնուց մնացած մտածելակերպը, որն առաջին հերթին բացասաբար էր անդրադառնում օտարերկրյա ներդրումների վրա: Ի տարբերություն անցյալի, պրն Միրզախանյանը անհամեմատ տանելի է գնահատում այսօրվա մթնոլորտը, այնքան բավարար, որ կարելի է «Բուլվինոս քեմիքլզի» նման ձեռնարկություններ բացել: Մի խոսքով ընկերությունը պետք է դառնա փորձաքար հատկապես ռամկավար շրջանակների, ընդհանրապես սփյուռքահայ եւ օտարերկրյա ներդնողների համար:

ՆՈՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

«Բուլվինոս քեմիքլզը»՝ փորձաքար մյուս ներդնողների համար

Մյուսները խոսում են, ռամկավարները՝ գործում

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Այս ընտրությունները արցախյան պատերազմին համարժեք են»

«Արդար ընտրությունների անցկացումը խիստ վտանգավոր է», մայիսի 26-ին Արմենպրեսի մամուլի սրահում հրավիրված մամլո ասուլիսի ժամանակ հայտարարեց ԵՊՀ ռոմանագերմանական լեզուների ամբիոնի վարիչ Զավեն Հարությունյանը: Նա մայրաքաղաքի թիվ 11 ընտրատարածքում պատգամավորության թեկնածու առաջադրված Վանուշ Թորոսյանի վստահված անձն է եւ ընտրությունների վերաբերյալ նրա կարծիքը ձեւավորվել է ընտրապայքարում գործնական դերակատարություն ունենալով:

Ընտրատարածքում կատարվող օրինախախտումներից նա առանձնացրեց հետեւյալը՝ ընտրատարածքի միայն երկու տեղամասերում ընտրացուցակներից դուրս են մնացել 1200 ընտրող, որոնց թվում Վանուշ Թորոսյանն է իր ընտանիքով: Դիմել են քաղաքապետարան՝ նրանց ընտրական իրավունքները վերականգնելու նպատակով, սակայն «բանակցությունները» արդյունք չեն տվել: Մաշտոցի 35 եւ 37 հասցեները կրկնվում են երկու տեղամասերում, այսինքն նշված հասցեների 140 ընտրողներին կրկնակի քվեարկության իրավունք է վերապահված:

Նշված օրինախախտումներին լուծում չտալը կապված է թիվ 11 ընտրատարածքում առաջադրված պատգամավորության թեկնածուների մղած թեժ ընտրապայքարով, որոնցից մի քանիսին հավանական հաղթող կարող ենք համարել: Սակայն, այն հանգամանքը, որ այդ ընտրատարածքում մրցակցում են նաեւ Կենտրոն համայնքի քաղաքապետ Արարատ Զուրաբյանը եւ ՔԸՏ-ի ինժեներ Սուրեն Ներսիսյանը, պրն Հարությունյանին ստիպում է կեղծարարներին այլ տեղ չփնտրել: Վանուշ Թորոսյանի վստահված անձը անդրադարձավ նաեւ Ընտրական օրենսգրքի թերություններին, որոնք գրեթե բացառում են անարդարությունների բացումը: «Ընտրական օրենքները հենց տանում են օրինական խախտումների, օրինական անարդարության»:

Նա ընդգծեց, որ Հայաստանում առ այսօր ընտրություններ տեղի չեն ունեցել եւ վերջին տասը տարիների իշխանությունների կատարած ամենամեծ հանցագործությունն այն է, որ կորցրեցին ժողովրդի հույսը, հավատը: «Ընտրողն այսօր հոգեբանորեն խեղաթյուրված է եւ երբ այս ընտրությունների խախտումները չհասցնեն մինիմումի, ժողովրդի համար ողբերգական հետեւանքներ կունենա նախեւառաջ հոգեբանական առումով»: Անդրադառնալով ընտրազանգվածի մտածողությանն ու հարցադրումներին՝ պրն Հարությունյանը նշեց, որ տասը տարի առաջ մրցակցությունն ընթանում էր գրագիտության, ամենաբարձր մաստերիայի, Հայաստանի արտաքին ու ներքին քաղաքականության, արցախյան խնդրի շուրջ, եւ մեր ժողովրդի գիտակցական մակարդակը բավականին բարձր էր: Իսկ այսօր նշված արժեքները բացարձակապես պետք չեն ընտրողին: «Այսօր ինձ դարձել են նյութապաշտ, պատեհապաշտ, եւ ընտրությունները կատարվում են քաղաքականապես անուղ: Ընտրողին հետաքրքրում է միայն հացի խնդիրը», ավելացրեց բանախոսը:

Վերջում մտահոգված հայտարարեց, որ երբ այս ԱԺ-ից էլ ժողովուրդը հիասթափվեց՝ դա կլինի ազգային ողբերգություն, պարտություն ճակատամարտում, որովհետեւ այս ընտրությունները արցախյան պատերազմին համարժեք է համարում:

Ս. Պ.

ԼՂՀ. Երեխաների առողջությունը ուշադրության կենտրոնում

ԼՂՀ կառավարության հերթական նիստում փոփոխություններ կատարվեցին «ԼՂՀ առողջապահության համակարգի պետական պատվերի եւ առողջապահական պետական նպատակային ծրագրերի մասին» 1998 թ. դեկտեմբերի 24-ի որոշման մեջ: Փոփոխությունների նպատակն է ընդլայնել պետպատվերի մինչեւ այդ եղած շրջանակները: Հավելումները մասնավորապես վերաբերում են նեղ մասնագիտական կաբինետներում մինչեւ 15 տարեկան երեխաներին ցուցաբերվող բուժօգնությանը: Կառավարության նույն նիստում հաշվի առնելով աճուրդով չվաճառված փոքր օբյեկտների բարձիթող վիճակը, որոշում ընդունվեց դրանց մի մասն առանց սեփականության իրավունքի փոխանցման հանձնել համապատասխան համայնքների տնօրինմանը: Վերոհիշյալ օբյեկտների մյուս մասն ըստ կառավարության որոշման կդրվեն աճուրդի՝ 25 տոկոս իջեցնելով մեկնարկային գները:

Կ. Գ.

ՍԵՄԻՆԱՐ

«Դու ինձ հարկեր, ես քեզ... ոչինչ»

«Տնտեսության ողնաշարը մասնավոր սեկտորն է, որքան այն զարգացած է, այնքան զարգացած է ողջ տնտեսական համակարգը»: Այս տեսակետը մեկ անգամ եւս հաստատվեց մայիսի 26-ին առեւտրի եւ արդյունաբերության նախարարությունում կազմակերպված սեմինարի ժամանակ, որի ընթացքում հնչեց ESCAP քարտուղարության զեկույցը Հայաստանում մասնավոր սեկտորի զարգացման եւ սեփականաշնորհման խնդիրների մասին: Սեմինարն անդրադարձավ մասնավոր սեկտորի զարգացմանը նպաստող եւ խոչընդոտող տարբեր գործոններին՝ առաջին հերթին առաջ քաշելով պետության եւ երկրում գործող հարկային դաշտի դերը: Հայաստանում տարվող ֆիսկալ քաղաքականությունը շատ [illegible] գնահատվեց. հարկային բարձր տոկոսադրույքները խեղդում են մասնավոր տնտեսություններին: Այս պարագայում առավել ուշադրության արժանացավ ԱՄՆ-ն, որի 20 տոկոսանոց դրույքաչափը բավական բարձր որակվեց: Առաջարկվեց կիրառել եվրոպական երկրների տարբերակը. գործունեությունը նոր ծավալող տնտեսություններին սկզբնական շրջանում կամ լրիվ ազատել հարկերից, կամ էլ նրանց նկատմամբ կիրառել հարկային արտոնություններ: Ինչ վերաբերում է պետության դերին, նշվեց, որ պետությունը ոչ թե պետք է ղեկավարի մասնավոր տնտեսությունների գործունեությունը, այլ աջակցի՝ ստեղծելով օրենսդրական եւ իրավական համապատասխան դաշտ եւ ընդունելով հակամենաշնորհային օրենքներ: Կարճ ասած՝ առաջարկվեց կիրառել զուտ կապիտալիզմին բնորոշ մեխանիզմ. «Դու ինձ հարկեր, ես քեզ՝ պաշտպանվածություն», որը Հայաստանում գործում է տեղական տարբերակով. «Դու ինձ հարկեր, ես քեզ... ոչինչ»:

Սեմինարը չշրջանցեց Հայաստանի տնտեսության «աքիլեսյան գարշապարը» եւս՝ սեփականաշնորհումը: Սեփականաշնորհում նշանակում է սեփականության փոխանցում պետական սեկտորից մասնավորին: Մասնավոր սեկտոր ասելիս առաջին հերթին հասկանում ենք մանր եւ միջին տնտեսություն, որը Հայաստանում, մեղմ ասած, թույլ է ձեւավորված: Այստեղից հարց՝ ո՞ւմ է փոխանցվել պետական սեփականությունը: Խոսվեց նաեւ սեփականաշնորհման ժամանակ պետության եւ մասնավոր տնտեսությունների փոխհարաբերության մասին: Սեմինարը մայիսի 27-ին կշարունակի իր աշխատանքները:

ԳԱՅԱՆԵ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 529053, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՀՐԱՅՐ ԶՈՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայութիւն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային սարքաւորումը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Նախագահ Քոչարյանը զգուշացնում է ...

Սկիզբը էջ 1

Նախագահը մինչ այսօր նախընտրական արշավը եւ ընդհանրապես ընտրությունների ընդհանուր մթնոլորտը գնահատեց բարենպաստ: Նրա խոսքերով, թեեւ որոշ ընտրատարածքներում եղել են նաեւ խնդիրներ, այնուամենայնիվ, ընդհանուր գործընթացը բավականին դրական է: Ռոբերտ Քոչարյանը միաժամանակ շեշտեց, որ այսօր մենք թեւակոխում ենք ամենապատասխանատու ժամանակահատվածը՝ կապված ընտրությունների օրվա եւ այդ օրվա նախաշեմին կրքերի թեժացման հետ: Նշելով, որ մինչ այսօր բավական լուրջ աշխատանք արդեն իսկ իրականացված է, Ռոբերտ Քոչարյանն ասաց. «Մենք ի վիճակի ենք մայիսի 30-ին երկրում ապահովել կարգուկանոնը եւ օրինականությունը»:

Հանրապետության նախագահը խոսեց նաեւ դեռեւս խորհրդային ժամանակներից ընտրությունների նկատմամբ ձեւավորված վերաբերմունքի մասին, որ կարելի է անպատիժ կեղծել, տուփեր փախցնել, ծեծել, վախեցնել, եւ այլն: Նա խոսքն ուղղելով խորհրդակցության մասնակիցներին, ասաց. «Համոզված եմ, որ ձեզանից լավ ոչ ոք չգիտի, թե տեղերում ով ինչի է ընդունակ: Դուք լավ գիտեք, թե ովքեր են ներգրավված նախընտրական պայքարում, շտաբներում: Մոտեցումը միանշանակ է. օրենքը եւ կարգը խախտողները չեն ներվի եւ կպատժվեն օրենքի ամենայն խստությամբ: Դատարանի նկատմամբ որեւէ ճնշում ուղղակի բացառվում է: Մարդիկ պետք է հասկանան, որ եթե փորձեն ինչ-որ ճանապարհներով կեղծել, ապա գործը մտնելու է դատարան եւ ստանալու է իր արդարացի լուծումը»:

Դիմելով հանդիպման մասնակիցներին, նախագահը ասաց. «Եթե հրավիրվածների մոտ որեւէ կասկած կա, թե իրենք տիրապետում են իրավիճակին կամ տարածքներում կան թեկնածուներ, շտաբի ղեկավարներ, որոնց ի վիճակի չեն լինելու կարգի հրավիրել, ուրեմն այսօր պետք է ասեն: Տեղերում մենք պետք է ունենանք այնպիսի ղեկավարներ, որոնք ի վիճակի են պահպանել օրինականությունը եւ պաշտպանել օրենքը: Ոչ մի ահազանգ ձեր ուշադրությունից դուրս չպետք է մնա: Յուրաքանչյուր դեպք պետք է քննության առնվի, որեւէ արգելք, որեւէ անձեռնմխելի անձ չկա եւ չպետք է լինի: Կա միայն մեկ գերխնդիր, այն է՝ կազմակերպել օրինական ընտրություններ, եւ մենք բոլորս պատասխանատու ենք այդ խնդրի իրականացման համար»:

Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքերով, լրագրողների համար եւս ստեղծվելու են հնարավորություններ արագ արձագանքելու միջադեպերի, ահազանգերի դեպքում անմիջապես տեղերում լինել եւ լուսաբանել: «Սա, երեւի, լավագույն երաշխիքներից է», շեշտեց նա:

Նախագահը նաեւ նշեց, որ փորձել է ուսումնասիրել նախորդ ընտրությունների ժամանակ տեղի ունեցած դեպքերը՝ էլեկտրաէներգիայի անջատում, տուփեր գողանալ եւ այլն: Ընդգծելով, որ նման դեպքերում պատասխանատու են ցանցի ղեկավարները, նա առաջարկեց բոլոր հնարավոր կետերում հատուկ հսկողություն սահմանել: Այդ առնչությամբ էներգետիկայի նախարարը տեղեկացրեց, որ բոլոր ընտրական տեղամասերում անցկացված է էլեկտրաէներգիայի երկրորդ սնուցում:

Ամփոփելով խոսքը, Ռոբերտ Քոչարյանը մեկ անգամ եւս շեշտեց, որ նախընտրական մթնոլորտն իսկապես բարենպաստ է եւ համոզմունք հայտնեց, որ այս ընտրություններն, իսկապես, կարող են օրինակելի դառնալ: Այսպիսի բացառիկ հնարավորություն մենք այսօր ունենք: Ըստ նախագահի, սովորաբար կեղծող ուժը լինում են իշխանությունները, այսօր իշխանությունները նման քայլերի տրամադրված չեն: Եթե տեղերում որեւէ պաշտոնյա փորձի այդպիսի միջոցների դիմել, կպատժվի ամենայն խստությամբ:

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՄԼՈ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

ՍՈՑԻՈԼՈԳ

Գերիշխանության դառը համեղությունը

Առաջիկա ԱԺ-ի կառուցվածքն արդեն սկսում է ուրվագծվել եւ հնարավոր է որոշ հարցադրումներ առաջ քաշել ու փորձել գտնել դրանց պատասխանները: Առաջին հերթին խոսքը «Միասնություն» դաշինքի մասին է, որը կանխավ իր համար ապահովել է գերակայություն նոր ԱԺ-ում եւ պատրաստ է այդ գերակայությունը վերածել գերիշխանության: Տպավորությունն այնպիսին է, որ ձգտելով ապահովել պարզ մեծամասնություն, այդ նպատակը դարձնելով գերխնդիր, նրանք կարող են ակամա հայտնվել մի իրավիճակում, երբ ձեռք բերածը ցանկալիից ավելին է: Կատարված մի շարք հետազոտություններ փորձում են պատասխանել այն հարցին, թե «Միասնությունն» իրո՞ք ձգտում է գերիշխանության եւ եթե այո, ապա որո՞նք կլինեն հետեւանքները: Չէ որ, ի վերջո, իշխանությունն առաջին հերթին պատասխանատվություն է, իսկ գերիշխանությունն էլ, իր հերթին գերպատասխանատվություն, եւ արդյո՞ք «Միասնության» լիդերները պատրաստ են իրենց ուսերին նման բեռ կրելու:

Այս հարցում ընտրողներն ունեն երկակի վերաբերմունք. մի կողմից նրանք քաղաքական միավորումներից նախընտրում են «Միասնությունը», մյուս կողմից էլ չեն ցանկանում, որ որեւիցե կուսակցություն մեծամասնություն ունենա: Հետազոտությունների համաձայն, «Ո՞ր տարբերակն է ԱԺ-ի համար նպատակահարմար» հարցի պատասխանները բաշխվել են հետեւյալ տոկոսային հարաբերությամբ.

1. Մոտավորապես հավասար խմբակցություններով 51:
2. Պարզ մեծամասնություն ունեցող խմբակցություններով 30:
3. Ձայների 2/3-ը հավաքած խմբակցություններով 19:

Ակնհայտ է, որ առաջիկա 3-5 տարիների ընթացքում դժվար թե որեւիցե քաղաքական ուժ բեկումնային փոփոխություն մտցնի հատկապես տնտեսական ոլորտում եւ կարողանա լուծել ժողովրդի սոցիալական պահանջները: Նմանատիպ կարգախոսներով իշխանության եկող ուժն արդեն իսկ իր հեղինակությունը դնում է վտանգի տակ, եւ հասարակությունն էլ կարող է ապրել իր հերթական հիասթափությունը: Ակամա ցանկություն է առաջանում իրատեսական կոչ հղել այդ ուժին կամ խուսափել անիրականանալի խոստումներ շռայլելուց, կամ էլ պատասխանատվությունը կիսել մյուս քաղաքական ուժերի հետ: Այսինքն, իրադրությունը թելադրում է, որ «Միասնությունը» վերածվի բոլոր շահախնդիր քաղաքական ուժերի միասնության: Մեր ունեցած տվյալներով, դաշինքը կարող է հավաքել 20-25 տեղ համամասնականով եւ 40-45 տեղ մեծամասնականով: Ճիշտ է, հետազոտման արդյունքները կարող են եւ սխալի որոշակի տոկոս տալ, այնուհանդերձ միշտ հնարավորություն կլինի լրացնել այս խմբակցությունը անկախ թեկնածուների հաշվին:

«Միասնության» առաջնորդների հայտարարությունների որոշ մասը կապված է սահմանադրական փոփոխությունների հետ: Այս հանգամանքին քիչ են ուշադրություն դարձնում, հաշվի առնելով, որ Սահմանադրությունը փոփոխությունների ենթարկելը դրված է օրակարգում, եւ դա ըստ երեւույթին կդառնա նոր ԱԺ-ի առաջնահերթ խնդիրներից մեկը:

Մեր հետազոտությունների տվյալներով, «Ի՞նչ սպասումներ ունեք նոր ԱԺ-ից» հարցի պատասխանները բաշխվել են հետեւյալ կերպ.

1. Կհաստատի կարգուկանոն 17 %:
2. Օրենքով կպաշտպանի կյանքի մակարդակը 16 %:
3. Կբարելավի օրենսդրությունը 11 %:
4. Կփոխի սահմանադրական կարգը 10 %:
5. Կուժեղացնի վերահսկողությունը նախագահի եւ կառավարության վրա 9 %:
6. Կուժեղացնի պայքարն ի պաշտոնե չարաշահումների դեմ 7 %:
7. Կազդի տնտեսական բարեփոխումների վրա 6 %:

Եղել են նաեւ հոռետեսական մոտեցումներ

8. Ոչինչ չի փոխվի 12 %:
9. Ավելի կվատանա 5 %:

Պարզ է, որ ընտրողները տալով վստահության քվե, պատրաստ կլինեն պաշտպանել «Միասնության» ցանկացած առաջարկ, այդ թվում նաեւ Սահմանադրությունն էապես փոփոխելը, եւ նույնքան ակնհայտ է, որ դա կբերի օրենսդիր եւ գործադիր իշխանությունների միջեւ փոխհարաբերությունները:

Առայժմ ԱԺ-ում իրենց տեղերն ապահոված մյուս կուսակցություններն ու դաշինքներն այնպես են տարված նախընտրական պայքարով, որ ժամանակ չունեն մտածելու, թե ինչ համույթում իրենք կդառնան նոր ԱԺ-ի անդամ եւ թե ինչ անակնկալ նրանց համար կարող է պատրաստել մեծամասնություն հանդիսացող «Միասնությունը»: Նրանց առջեւ վաղ թե ուշ կկանգնի «Միասնության» նախաձեռնություններին աջակից լինելու, կամ նրա դեմ համախմբվելու ընտրությունը: Այս առումով, դաշինքի մեծամասնություն ունենալը դեռ բավարար նախադրյալ չէ, նա պետք է ստանա նաեւ մյուս խմբակցությունների աջակցությունը: Այսպիսով, միանգամայն տրամաբանական կլինի, որ «Միասնությունն» ամեն կերպ աջակցի մյուս կուսակցությունների ԱԺ մտնելուն, եւ դրա համար նա պետք է քաղաքական առեւտուր անի «այսօր օգնություն, վաղը՝ աջակցություն» սկզբունքով: Քաղաքակիրթ երկրներում նմանատիպ գործարքներն ընկալվում են առանց բարդույթների, չնսեմացնելով եւ ոչ մի կողմին: Այս գործարքի համար հարմար նախադրյալ կարող են հանդիսանալ հակակոմունիստական տրամադրվածությունը, անհանդուրժողականությունը գործադիր իշխանության հանդեպ եւ օրենքի գերակայությունը: Այսպիսով, 5-6 կուսակցություններ, առաջին հերթին ՀՅԴ-ն, ՀՌԱԿ-ը, «Օրինաց երկիրը», «Հզոր հայրենիքը» կարող են «Միասնությանը» աջակից դառնալ, երբ գերադասեն ազգային շահը ներկա կուսակցական շահից:

Հուսանք, որ «Միասնությունը» կսահմանափակի իր քաղաքական ախորժակը, հանդես կբերի պետական իմաստնություն եւ կվերածվի քաղաքական համակարգի վերափոխման ստեղծարար ուժի:

ԱՎԱՐՈՒՆ ԱՐԻԲԵԿՅԱՆ

Ընտրողի ուղեցույց. Ինչպես թացը տարբերել չորից

Առաջարկում է Յուրի Մկրտչյանը

«Սյուդ» իրավաբանական կոնցեռնի նախագահ, «ՀՀ նախագահի թեկնածու, իրավունքի պրոֆեսոր» Յուրի Մկրտչյանը խորհրդարանական ընտրություններին չի մասնակցում, քանզի նախագահական երկրում խորհրդարանը «որեւէ հարց չի լուծում, նույնիսկ կառավարության գործունեությունը չի վերահսկում», զարմացած է, որ օրենսդիր մարմինը ոմանք քաղաքական մարմին են համարում, եւ մտադիր չէր խառնվել քարոզարշավին: Քանի որ 1998-ին ժողովուրդն իրեն հավատացել է (եթե նույնիսկ ուրիշի օգտին է քվեարկել), հիմա էլ «հոգին հանում է» թե «պարոն Մկրտչյան, ո՞ւմ ընտրենք», որոշել է օգնել ընտրողներին, որ թացը չորից տարբերեն, «էս անգամ էլ չխաբվեն»: Որպեսզի խիղճը հանգիստ լինի, պրն Մկրտչյանը «բաց ուղերձ» է հղել ՀՀ քաղաքացիներին, որոնք երեկ ներկայացրեց լրագրողների մի փոքր խմբի, որոնց հրավիրել էր «Սյուդ» անկեղծ զրույցի: Իրավունքի պրոֆեսորը օրվա հրամայականներից առանձնացրել է հինգը, որ անհրաժեշտ է համարում պատգամավորության թեկնածուների եւ խորհրդարանական կուսակցություն դառնալու հայտ ներկայացրած քաղաքական ուժերի ծրագրում:

Որո՞նք են այն նախընտրական խոստումները, որոնց կրողներին առաջարկում է վստահության քվե տալ Յուրի Մկրտչյանը: Առաջին. ընդունել ժողովրդի ընտրյալին ետ կանչելու մասին օրենք, եթե ժողովուրդը դժգոհ է նրա գործողություններից: Սա, «Սյուդի» նախագահի կարծիքով, չի հակասում Սահմանադրության 66-րդ հոդվածին, ըստ որի պատգամավորը կաշկանդված չէ հրամայական մանդատով, այլ լրացնում է սահմանադրական նորմը: Երկրորդ. տեղերում կազմակերպել ազնիվ մարդկանց հասարակական բջիջներ, որոնք ի վիճակի լինեն դիմադրել իշխանության տեղական մարմինների կամայականություններին: Երրորդ. սահմանել միանվագ հարկեր ամսական եկամտի 10 տոկոսի չափով, 10 անգամ բարձրացնել աշխատավարձերը, թոշակներն ու նպաստները, պետական տուրքից գանձել անհրաժեշտ գումարի 0,02 տոկոսից ոչ ավելին, բարձրացնել մաքսային տուրքը հանրապետությունում արտադրվող, իջեցնել երկրում սակավ արտադրվող կամ չարտադրվող ապրանքների համար: Այդ դեպքում բյուջեն, առանց արտասահմանյան ներդրումների կամ վարկերի, ավելանում է 6 անգամ, նվազում են տնտեսական հանցագործությունները, կրճատվում գործազրկությունը, գործարար մարդիկ վերադառնում են Հայաստան, եւ արտասահմանյան կապիտալն ինքն է «թակում» մեր դուռը: Չորրորդ. բյուջեի կտրուկ աճի հետ պետությունը չեղյալ է հայտարարում բնակչության եւ իրավաբանական անձանց կոմունալ բոլոր պարտքերը, ստանձնում այդ ծախսերի կեսը: Հինգերորդ. ձրի առողջապահություն եւ կրթություն, կուշտ, կարգապահ, նորագույն սպառազինությամբ, երիտասարդության համար հրապուրիչ բանակ. առանց զարգացած տնտեսության հզոր բանակ չի լինում: Վերջին կետը մեկնաբանելով, պրն Մկրտչյանն ասաց. «Շատ էլ որ Վազգեն Սարգսյանը գլուխ է գովում, թե գերազանց բանակ ունենք: Ծունը նստենք, շիտակ խոսենք. սոված երկիրը ո՞նց կարող է լավ բանակ ունենալ»:

Այս ամենը պետք է ամրապնդված լինի կոնկրետ ժամկետներով, հակառակ դեպքում քվեարկել բոլորի դեմ, խորհուրդ տվեց Յուրի Մկրտչյանը, որի նկատառումների տպավորիչ ընտրանին ներկայացնում ենք ստորեւ:

Խորհրդարանի մասին. Օրենք մշակելու համար իրավաբան լինելը շատ քիչ է, փորձ է հարկավոր: Չարքաշ պատգամավորական աշխատանքը չպատկերացնելով, բոլորն ուզում են դեպուտատ դառնալ, տանիք են փնտրում: Հայաստանին 131 դեպուտատ պետք չէ. 80-90 տոկոսը «կնստեն հում տալու»:

Արտաքին քաղաքականության մասին. Ցավոք սրտի, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի պատմությունը կրկնվում է (Ռոբերտ Քոչարյանից չէի սպասում): Ընդհանուր պետության գաղափարն ընդունելի էր, բայց վերջերս Գերմանիայում Օսկանյանը հայտարարեց. «Ավելի բարձր, քան ավտոնոմիան, ավելի ցածր, քան անկախությունը»: Ավտոնոմիան «սուպերավտոնոմիա» էլ լինի, արեւային ավտոնոմիա էլ մեկ է: Փաստորեն նորից մեզ ծախում են՝ առանց մեզ հարցնելու: Ժիրայր Լիպարիտյանից պրծանք, նոր Լիպարիտյան կարգեցի՞ն գլխներիս:

Ռոբերտ Քոչարյանի մասին. Երկրորդ փուլում ես Քոչարյանին էի ընտրել, որովհետեւ մեջներից էլի ինքն էր բանի պետք, բայց էնքան սխալներ գործեց... որովհետեւ տեսականագետ չէր:

Կարեն Դեմիրճյանի մասին. Կենտկոմի քարտուղարներից ամենալավը Դեմիրճյանն էր, բայց պրոֆեսիոնալ չի, էս պայմաններում ի՞նչ կարող է անել: Բայց ժողովրդի հավատը որ կա, լավ է, մեծ բան է:

Վազգեն Սարգսյանի մասին. «Նի վ կակիե վորոտա նե լեզետ», բանակը քաղաքականությամբ չպետք է զբաղվի:

Խաչատուր Սուքիասյանի մասին. Լավ բիզնեսմեն ենք կորցնելու, փոխարենը վատ դեպուտատ կստանանք:

Վանո Սիրադեղյանի մասին. Հանցագործներին էլի խորհրդարան են բերում, թող Նոյեմբերյանում չքվեարկվեր, տեսնենք անցնելո՞ւ էր...

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱՎԱԳ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության անդամ

Ավագ Թադեւոսյանը ծնվել է 1958 թ. մայիսի 7-ին Երեւանում ծառայողի ընտանիքում:

1975 թ. ավարտել է Երեւանի Ն. Զարյանի անվան թիվ 130 դպրոցը:

1980 թ. ավարտել է Երեւանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտը:

1980 թ. աշխատում է Հայխնայբանկի համակարգում:

1980-1988 թթ. եղել է նախկին ԽՍՀՄ խնայբանկի Հայկական հանրապետական բանկի Երեւան քաղաքի 26 կոմիսարների շրջանի բաժանմունքի կառավարչի տեղակալը:

1988-1992 թթ. աշխատել է հայկական բանկի վարչությունում որպես ավագ տեսուչ, գլխավոր տնտեսագետ, կառավարչության պետի տեղակալ:

1992 թ. մինչեւ այսօր աշխատում է «Հայխնայբանկ» ՊԲԸ Շահումյանի մասնաճյուղի կառավարիչ:

1998 թ. ընդունվել է Սանկտ Պետերբուրգի արտաքին տնտեսական կապերի, էկոնոմիկայի եւ իրավունքի ինստիտուտի հայկական մասնաճյուղի իրավաբանական ֆակուլտետը:

Ամուսնացած է, ունի դուստր:

Ունենալով շուրջ տասնամյա աշխատանքային փորձ բանկային համակարգում եւ տնտեսագիտական գիտելիքներ, խորացնելով իրավաբանական գիտելիքները՝ պատրաստ է դրանք ներդնել օրինաստեղծ աշխատանքում:

Տնտեսական առաջընթաց եւ ազգային միասնություն

Ծրագրի դրույթներ

Խնդիրը՝ պետության կազմակերպվածության, տնտեսական առաջընթացի ու ազգային միասնության, միասնական ազգային գաղափարի կերտման մեջ է:

■ Տնտեսական համակարգը մարդու համար, այլ ոչ թե մարդը շուկայական տնտեսության հաստատման համար:

■ Աշխատանքով ապահովված մարդը սեփական ընտանիքի ու ողջ պետության բարեկեցության երաշխիքն է:

■ Մանր ու միջին ձեռնարկատիրությունը ազատական տնտեսության առաջատար գործոնն ու հիմքն է:

■ Զարգացած արդյունաբերություն՝ զարգացած պետություն:

■ Խոշոր տեղական արդյունաբերության ձեռնարկությունները պետության երաշխիքներն են:

■ Գյուղացուն բերքն ու հողը, պետությանը՝ փողը:

■ Միջազգային վարկերը պաշտոնյաների եկամտի աղբյուր չեն, այլ համայն տնտեսության զարգացման խթանիչ:

■ Հարկային քաղաքականությունը տնտեսվարման գործարարության խթանիչ, ժողովրդի հանդեպ պետության սոցիալական առաքելությունների երաշխիք, այլ ոչ թե պետբյուջեի եկամուտն ապահովող միակ միջոց:

■ Հանրապետության բանկային համակարգի նկատմամբ հավատի վերականգնումը:

■ Տնտեսության զարգացումը եւ ներդրումային ծրագրերի իրականացումը նաեւ ներքին միջոցների հաշվին:

■ Բոլոր տեսակի հարկերի ու պարտադիր վճարումների գումարները չպետք է գերազանցի իրավաբանական ու ֆիզիկական անձերի եկամտի 30 տոկոսը:

■ Պետության կողմից հաստատված միջին աշխատավարձը պետք է հավասարազոր լինի մինիմալ [illegible]առողական զամբյուղի հա[illegible] գումար արժեքին, ինչն անհրաժեշտ է ամրագրել օրենսդրորեն:

■ Կրթությունը պետության ու անհատի եկամտի աղբյուր չէ, այլ ազգի գոյատեւման ու ինքնահաստատման գրավական:

■ Հիվանդն ու ծերը պետության հոգածության կարիքն են զգում:

■ Ուժեղ բանակ՝ ուժեղ, անկախ պետություն:

■ Հայրենիքի զինվորը պետք է արժանապատիվ ծառայի, նրա ընտանիքը՝ արժանավայել ապրի:

■ Առանձնակի հարց՝ «ՀՀ քաղաքացիների խնայողությունների վերականգնման եւ վճարման մասին» օրենքի նախապատրաստումը:

ՀՀ քաղաքացիների խնայողությունների վերականգնումը անհրաժեշտ եւ հրատապ խնդիր է, որն ունի լուրջ քաղաքական, տնտեսական եւ սոցիալական հնչեղություն: Այս խնդրի կարգավորումը պետք է կատարվի «ՀՀ քաղաքացիների խնայողությունների վերականգնման մասին» օրենքի ընդունումով:

Նման օրենքի ընդունման համար անհրաժեշտ է պատասխանել մի շարք հարցերի.

1. Որո՞նք են համարվում խնայողություններ:
2. Այդ խնայողությունների ծավալի գնահատումը:
3. Գնահատումը դոլարային տեսքով եւ վերադարձվող գումարի չափը:
4. Վերադարձնելիության ապահովման ուղիները:

1. Խնայողություններ են ԽՍՀՄ նախկին խնայբանկում ներդրված ավանդները, ներքին շահող փոխառության պարտատոմսերը, պետական նպատակային անտոկոս փոխառության պարտատոմսերը, պետական գանձապետական պարտավորությունները, ԽՍՀՄ խնայբանկի սերտիֆիկատները, հատուկ ռուբլային հաշիվները:

ՀՀ կառավարության 1993 թ. հուլիսի 5-ի թիվ 345 որոշմամբ ինդեքսավորվել են խնայողությունների հետեւյալ տեսակները.

ա) ավանդային հաշիվներում 1993 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ եղած մնացորդը 100%-ով,

բ) ավանդային հատուկ հաշիվներում 1991 թ. ապրիլին հաշվարկված 40 % փոխհատուցումը 100%-ով,

գ) 1990 թ. նպատակային անտոկոս փոխառության պարտատոմսերի անվանական արժեքը 300 %-ով,

դ) գանձապետական պարտավորությունները 200%-ով:

ՀՀ կառավարության 1993 թ. նոյեմբերի 15-ի թիվ 564 որոշմամբ ինդեքսավորվել եւ վճարվել են Ադրբեջանից բռնագաղթած քաղաքացիների ավանդները 180 %-ով:

Վերոհիշյալ խնայողությունների ծավալը 1993 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կազմում է մոտավորապես 11 մլրդ ռուբլի:

2. Այս խնայողությունների դոլարային գնահատումը՝ ելնելով գոյություն ունեցող տարբեր մոտեցումներից կազմում է 550 մլն-ից մինչեւ 1 մլրդ դոլար:

3. Խնայողությունների վերականգնումը պետք է կատարվի օրենքի ընդունման միջոցով, որը ենթադրվում է իրականացնել 2000 թվականին: Ոչ ուշ, քան մինչեւ 2002 թ. ելնելով օրենքի պահանջներից, պետք է իրականացնել խնայողությունների վերականգնման համար նախատեսված գումարների ելակետային հաշվառումը, ինդեքսավորման ենթակա գումարների հաշվարկումը եւ հաշվեգրումը:

4. Խնայողությունների վերադարձնելիության ուղին պետբյուջեն է, որում յուրաքանչյուր տարի, սկսած 2002 թվականից, պետք է նախատեսվի առանձին հոդված խնայողությունների վերականգնման համար (տարեկան բյուջեի 6-8%-ի չափով): Այս հոդվածի ձեւավորման աղբյուրը պետք է հանդիսանա սեփականաշնորհմանն ուղղված գումարների որոշակի մասի տրամադրումը:

Խնայողությունների վճարման ժամանակահատվածի սկիզբը, որը պետք է ամրագրվի օրենքում՝ կարող է լինել 2005 թվականը: Անպայման պետք է հաշվի առնել ավանդատուների ժառանգության իրավունքը: Այս դրույթը պետք է ամրագրվի օրենքում:

5. Խնայողությունների վճարումը կարող է կատարվել՝ ըստ սահմանված ժամկետների՝ ինչպես կանխիկ, այնպես էլ անկանխիկ եղանակներով՝ բնակչության ունեցած խնայողությունների ինդեքսավորվող գումարից՝ զանազան ծառայությունների եւ սպասարկումների դիմաց գանձվող վճարների փոխանցման միջոցով:

Խնայողությունների վճարումը ինքնանպատակ չէ. այն պետք է իրականացվի հաշվի առնելով ժողովրդի շահերը եւ ելնելով պետության ունեցած իրական հնարավորություններից:

Պատգամավոր ընտրվելու դեպքում կունենամ օրենսդրական հնարավորություն՝ հարցի բազմակողմանի եւ մասնագիտական քննարկումների նախապատրաստման համար:

Ավանդներ	1993 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	
	հաշիվների քանակը (հազար)	մնացորդը (մլն ռուբլի)
Ընդամենը, այդ թվում	3958,8	10.835,9
ա) 1991 թ. 40 % ինդեքսավորված հաշիվները	1572.4	2395,2
բ) փախստականների հաշիվները	6,3	21,1
գ) հատուկ ռուբլային հաշիվներ	0,8	0,8

Արժեթղթեր	Անվանական արժեքը (մլն ռուբլի)
1982 թ. փոխառության պարտատոմսեր	350,0
ԽՍՀՄ խնայբանկի սերտիֆիկատներ	100,0
Փախստականների արժեթղթեր	5,6
Ընդամենը	475,6

ԸՆՏՐՈՂԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամեն ինչ անել՝ մայիսի 30-ին չսխալվելու համար

Այսօր կարելի է նշել մի հաճելի փաստ մեր քաղաքական կյանքում՝ 1995 թ. ընտրությունների համեմատությամբ իշխանությունները բոլոր թեկնածուների համար ապահովում են ավելի խաղաղ մրցակցության դաշտ: Մեզ ծանոթ, վերեւից կազմակերպված կոպիտ ճնշումներն այս կամ այն կուսակցության կամ անհատ թեկնածուների դեմ կամ օգտին, նվազել են զգալի կերպով, նկատելի աճել է արդարության գործոնն ընտրական մրցությունում: Իմ համոզմամբ այս դրական աճն էլ ավելի կամրապնդվի հետագա ընտրություններում, էլ ավելի կնվազեն ընտրակեղծիքները:

Բայց, միաժամանակ, շրջելով հայտնի ասացվածքը, ասենք՝ չկա բարիք առանց չարիքի: Նկատի ունեմ քարոզարշավի ժամանակ կիրառվող հակաքարոզչությունը, երբ որոշ կուսակցություններ եւ թեկնածուներ աջից չեն փախցնում մոտենալու իրենց մրցակիցներին: Օրինակ, 1990 թ. խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ, երբ այսօրվա քաղաքական հայտնի գործիչներից շատերն իրենց առաջին քայլերն էին անում այդ ասպարեզում, քարոզում էին հրաժարվել «հին շորերից» եւ հագնել նորերը: Իմ կարծիքով, նրանք ճիշտ էին վարվում: Քանզի այդ ժամանակ անհնար էր քաղաքական օրինական ասպարեզ դուրս գալ առանց բարձրաստիճան կուսակցական ղեկավարի թույլտվության: Բայց այսօր, տարիներ անց, առաջվա նորեկները, այժմ վետերան դարձած, նորերի նկատմամբ անհանդուրժող նույն վերաբերմունքն են հանդես բերում: Այս տեսակետից շատ բնորոշ էր ԱԺՄ ներկայացուցիչներից Սեյրան Ավագյանի ելույթը ռադիոյով, երիտասարդ ընտրողների առջեւ: «Մարդիկ ցանկանալով երգիչ դառնալ, զայրացած ասաց նա, առաջին ելույթը ձգտում են ունենալ ոչ թե բակում կամ համայնքում, այլ միանգամից Օպերայի դահլիճում»: Ասվածը տպավորիչ է, բայց ոչ համոզիչ: Հիշեցնենք պրն Ավագյանին, որ Վազգեն Մանուկյանը համարյա փողոցից միանգամից հասավ գործադիր իշխանության գագաթին:

Մյուս կողմից պետք է հիշեցնեմ համաքաղաքացիներիս, որ չարժե ամեն մի նորեկի գրկաբաց ընդունել, նույնիսկ մեր այսօրվա անմխիթար վիճակում: Վատը կարող է վատթարանալ: Այս միտքն իմ մեջ առաջացավ, երբ վերջերս, դարձյալ ռադիոյով, հաղորդում էին երիտասարդական կուսակցության ղեկավար Ս. Ասատրյանի ելույթը: Հիշելով Սոկրատեսի կոչը մի նորեկի («Խոսիր, որպեսզի քեզ ճանաչեմ»), ակնկալում էի մեր ջահելից, որ առաջին հերթին կներկայացնի իր կուսակցության նախընտրական ծրագիրը, կոնկրետ ուղղությունները: Բայց, ցավոք, երիտասարդը հաղորդավարին «բացատրեց», որ իրենք «գործի մարդիկ են եւ ոչ խոսքի», կընտրվեն, մի երկու ամսում գործերին կծանոթանան եւ ինչ որ պետք է կանեն: Մի խոսքով, մեր ջահել թեկնածուները մեզ ներկայանում են ինչպես «կատուն տոպրակում», կընտրե՛ք՝ հետո կտեսնենք: Մինչդեռ խելամիտ ընտրողն ուզում է սկզբում տեսնել, համոզվել եւ ապա ընտրել:

Նախընտրական եւս մի պահ կա՝ հեղինակությունը կորցրած որոշ կուսակցություններ եւ գործիչներ, խուսափելու համար անհաջողություններից, բոյկոտում են ընտրությունները, բղավելով՝ թե ներկա ընտրություններին ավելի մեծ կեղծիքներ կկատարվեն իշխանությունների կողմից, քան իրենց ժամանակ: Ոչ մի կերպ չընդունելով նրանց տեսակետը, այնուամենայնիվ, վտանգ տեսնում եմ ընտրողների համար, բայց ոչ այնքան «իշխանություններից», ինչպես նրանք են պնդում, այլ մեզնից՝ ինչպես ջոկել ճիշտը ստից, խուսափել պատրանքների ստեղծած անգիտակից վիճակներից: Ահա սա՛ է խնդիրը:

[illegible] ՄԱՐՈՒԽՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ազգային

ԵԿԵՂԵՑԻ

Գարեգին արք. Ներսիսյան. «Աշխատանքները Մայր աթոռում ընթանում են բնական հունով»

Հռոմի պապի այցը Հայաստան ողջունել է ողջ Գերագույն հոգեւոր խորհուրդը

Վերջերս Մայր աթոռ սբ. Էջմիածնում Ամենայն հայոց Գարեգին Ա կաթողիկոսի նախագահությամբ գումարվեց Գերագույն հոգեւոր խորհրդի ընդլայնված նիստը։ Ժողովն անդրադարձավ Մայր աթոռ սբ. Էջմիածնի գործունեության բոլոր ոլորտներին, իսկ Վեհափառ հայրապետի բացակայության 7 ամսյա շրջանի սեպտեմբեր-մարտ ամիսների ամփոփ հաշվետվությամբ հանդես եկավ կաթողիկոսական ընդհանուր փոխանորդ Տ. Գարեգին արք. Ներսիսյանը։ Կատարված աշխատանքների եւ եռօրյա նիստերի քննարկումներին վերաբերող հարցերին պատասխանում է Գարեգին սրբազանը։

- Սրբազան հայր, ԳՀԽ-ում դուք հանդես եկաք Մայր աթոռ սբ. էջմիածնում կատարված աշխատանքների հաշվետու զեկույցով։ Դեկտեմբեր ամսից Մայր աթոռում դուք վարում եք նաեւ կաթողիկոսական ընդհանուր փոխանորդի պաշտոնը։ Ինչպիսի՞ն են եղել աշխատանքները Վեհափառ հայրապետի Մայր աթոռից բացակայության շրջանում։

- Անցյալ տարի դեկտեմբեր ամսից Վեհափառ հայրապետի տնօրինությամբ նշանակվեցի կաթողիկոսական ընդհանուր փոխանորդ եւ ստանձնեցի Մայր աթոռ սբ. էջմիածնի, ինչպես նաեւ Ամենայն հայոց կաթողիկոսության ընթացիկ գործերը վարելու պարտականությունը։

Ուրախ եմ հայտնելու, որ Վեհափառ հայրապետը, չնայած իր ֆիզիկական տկարության, հետեւում եւ գլխավորում է բոլոր աշխատանքները, կատարում է համապատասխան տնօրինումներ, կայացնում որոշումներ։

Մայր աթոռում աշխատանքները ընթանում են բնականոն հունով։

Կուզենայի առանձնացնել Մայր աթոռի կողմից իրականացվող շինարարական աշխատանքները։ Կարեւորագույն կառույցը, որը եւ 1700-ամյակի տոնակատարությունների պսակը պիտի հանդիսանա, Երեւանում կառուցվող սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին է։ Մինչեւ սեպտեմբեր վեր կխոյանան եկեղեցու բոլոր հիմնապատերը, միջնապատերը եւ կամարները, իսկ ֆինանսավորման դեպքում մինչեւ տարեվերջ հնարավոր կլինի նաեւ ավարտել Մայր եկեղեցու երկաթբետոնյա աշխատանքները, որով կգծագրվի եկեղեցու ամբողջական տեսքը։ Այս տարի կավարտվի նաեւ Գեւորգյան հոգեւոր ճեմարանի սաների համար նախատեսված 120 տեղանոց հանրակացարանի շինարարությունը։ Շարունակվում են նաեւ եկեղեցիների վերանորոգման աշխատանքները թեմերում 1700-ամյակի տոնակատարությունների ծիրում։

Այս շրջանում Վեհափառ հայրապետի օրհնությամբ Մայր աթոռում հաստատվեց նաեւ միջեկեղեցական գրասենյակ, որի պատասխանատու նշանակվեց միջեկեղեցական հարաբերությունների հարցերով Հայոց Հայրապետի խորհրդական Տ. Միքայել ծ. վրդ. Աջապահյանը։

Բնակչության մեջ մեծ խանդավառություն է առաջ բերել Մայր աթոռի քարոզչական կենտրոնի, միաբանության անդամների եւ ճեմարանի ուսանողների ջանքերով տարվող քարոզչական գործունեությունը։ Ամիսներ առաջ, կիրակի օրը Մայր աթոռ սբ. էջմիածնի միաբանության համար հռչակվեց հոգեւոր քարոզչության եւ հովվական գործունեության ծավալման օր։ Նպատակն էր միաբանակակից մեր եղբայրների հետ միասին դուրս գալ Մայր աթոռից եւ զբաղվել քարոզչությամբ հոգեւոր սպասավորներից զուրկ բնակավայրերում։ Աշխատանքը համակարգելու համար Մայր աթոռում ստեղծվեց հովվական գործունեության գրասենյակ, իսկ որպես գործունեության ծավալման դաշտ ընտրվեց Արմավիրի թեմը։ Այսօր արդեն մարզի 5 բնակավայրերում ծավալվում է նման գործունեություն։ Քարոզչությանը զուգընթաց մատուցվում են պատարագներ, ժամերգություններ, հավատացյալներին բաժանվում են Աստվածաշունչ, եկեղեցական տոներին եւ սրբոց հիշատակներին նվիրված թերթոններ, աղոթագրքեր։

- Գերագույն հոգեւոր խորհրդի օրակարգի հարցերից մեկը վերաբերում էր հայ եկեղեցու կանոնադրությանը։ Դեռեւս 1998թ. Մայր աթոռում գումարված կանոնադրության մշակման հանձնախմբի հերթական ժողովը ակնկալում էր, որ այս տարվա ընթացքում կանոնադրության նախագիծը կներկայացվի Ազգային-եկեղեցական ժողովի դատին։ Ի՞նչ վիճակում են այդ աշխատանքները։

- Կանոնադրություն պատրաստելն, անշուշտ, բարդ եւ դժվարին աշխատանք է եւ միաժամանակ անհրաժեշտ է, որ օր առաջ եկեղեցին այդ փաստաթուղթը ունենա իր սեղանին։ Վեհափառ հայրապետի կողմից ստեղծված հանձնաժողովն իր աշխատանքները հասցրեց որոշակի փուլի, եւ այսօր կանոնադրության նախագծի պատրաստի օրինակները առաքված են թեմակալ առաջնորդներին, որոնք իրենց առաջարկները, դիտողությունները պետք է ներկայացնեն կանոնադրությունը մշակող հանձնախմբին։ Վերջինս էլ իր հերթին լրամշակված նախագիծը կրկին կներկայացնի ԳՀԽ ժողովին, որից հետո կհրավիրվի Ազգային - եկեղեցական ժողով։ Ակնկալել, որ դա կարճ ժամանակահատվածում կկարողանանք իրականացնել, փոքր-ինչ կասկածում եմ, որովհետեւ այսօր իսկ տեսանելի է, որ շատ ու շատ առաջարկներ են գալիս տարբեր թեմակալ առաջնորդներից, որոնց հիման վրա պետք է վերատեսության ենթարկել կանոնադրությունը։ Բայց կարող եմ ասել, որ աշխատանքը վերջնական փուլում է։

- Հայտնի է նաեւ, որ ԳՀԽ հարցերից մեկը վերաբերում էր Հռոմի պապի այցելությանը Հայաստան։ Ըստ «Ազգ-Միրոր»-ի այս հարցի շուրջ եղել են տարաձայնություններ։ Արդյոք դա այդպե՞ս է։

- Միանշանակ ոչ։ Նիստի ընթացքում պաշտոնապես ծանուցվեց հուլիսի 2-4-ը Հռոմի պապի Հայաստան կատարելիք այցի մասին, եւ ներկայացվեց ծրագիրը։ Զանազան մտքերի փոխանակումից հետո օրվա ատենապետը հորդոր ուղղեց բոլոր թեմակալ առաջնորդներին ու ԳՀԽ անդամներին Հռոմի պապի այցելությունը Մայր Հայաստան եւ Մայր աթոռ սբ. էջմիածին արժանավորագույնս կազմակերպելու համար։

Տարաձայնություններ, հակասություններ ԳՀԽ-ում չեն եղել։ Մտահոգություն է արտահայտվել միայն ծրագրի ծանրաբեռնված լինելու շուրջ նկատի ունենալով երկու հովվապետերի առողջական վիճակը։ Եղել են նման մտահոգություններ, բայց ոչ հակասություն, ոչ բանավեճ, ոչ տեսակետների եւ կարծիքների բախում։ Միանշանակ Հռոմի պապի այցը Հայաստան ողջունվել է ԳՀԽ ողջ կազմի կողմից։ Միաժամանակ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հրամանով Մայր աթոռում ստեղծվել է Հռոմի պապի այցը նախապատրաստող գրասենյակ, որի վարիչ-տնօրեն է նշանակված Կանադայի թեմի առաջնորդ Հովնան արք. Տերտերյանը։

Ուզում եմ նշել, որ Հռոմի Սրբազան պապի՝ նախադեպը չունեցող այցելությունը Հայաստան պատմական է եւ չափազանց կարեւոր։ Այն կաթոլիկ եկեղեցու հովվապետի

խորին հարգանքի մատուցումն է 2000-ամյա քրիստոնեական կյանք ապրած մեր ժողովրդին եւ նրա առաքելահավատ եկեղեցուն՝ նրա հավատքի պետականորեն ճանաչման 1700-ամյակի նախաշեմին։ Այն նշանակալի իրադարձություն է նաեւ ողջ քրիստոնյա աշխարհի համար էկումենիկ ոգու իր արտահայտությամբ։

ՆԵԼԻՆԵ ՄԻՐՏՕՅԱՆ

Քարոզարշավի հայկական մեթոդներն անմատչելի են կանանց համար

Խորհրդարանական ընտրություններին մեծամասնական համակարգով մասնակցում են նաեւ կանայք, որոնց մի մասը խորհրդարանական աշխատանքի փորձառություն ունի, մյուս մասը նախարարական աթոռ է զբաղեցրել եւ կան քաղաքականությամբ հետաքրքրվողներ, որոնք իրենց առաջին քայլերը մտադիր են խորհրդարանից սկսել։ Հանրապետության տարբեր ընտրատարածքներում մեծամասնական համակարգով մրցակցում են երեք նախկին նախարարներ Հրանուշ Հակոբյանը, Կարինե Դանիելյանը եւ Նարինե Բալայանը։ Խորհրդարանական աշխատանքի փորձառություն ունեցողներից մրցակցում են Լյուդմիլա Հարությունյանը, Ժաննա Ալոյանը եւ Անժելա Բակունցը. քաղաքական գործիչներից՝ Ալվարդ Պետրոսյանը եւ այլք։ Ստորեւ ներկայացնում ենք կին թեկնածուներից ոմանց տեսակետը իրենց պարտադրված մրցակցության եւ ընդհանրապես ընտրապայքարի մասին, որոնք ամփոփված են նրանց առաջադրված չորս հարցերի պատասխաններում։

ԱԼՎԱՐԴ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ-ՀՅԴ, ՀՕՄ կենտրոնական վարչության անդամ (12 ընտրատարածք)

1. Քարոզարշավի մասին ձեր նախնական պատկերացումները համընկնո՞ւմ են ներկայիս ընթացքին։

- Այո, ես այդքան անփորձ չէի։ Սպասում էի, որ ես շատ փորձառու եմ, բայց պարզվեց, որ իմ իմացածն իրականության հետ կապ չունի, նույնիսկ ստորությունների մասին իմացածս կապ չունի իրականության հետ։ Ինձ համար եւ դժվար է, եւ հեշտ։ Հեշտ է, որովհետեւ ես երկակի չափանիշներ չեմ օգտագործում։ Բարձրաձայն ասում եմ այն, ինչին հավատում եմ, ինչ մտածում եւ զգում եմ։ Կարող են ինձ հետ համաձայն չլինել։ Ինձ հետ վիճում են, բայց չեն կարող ասել, որ ստում եմ՝ վկայակոչելով մինչ ընտրարշավն ընկած որեւէ դեպք, տող, դիրքորոշում։

Դժվար է, որովհետեւ մրցակիցներս այդ սկզբունքը չեն պահպանում։ Հեռուստատեսությամբ պրն Մավիսակալյանը հիշեցրեց, որ ինձ հետ այլ կին մրցակից կա, եւ ես ի՞նչ կարծիքի եմ այդ փաստի մասին։ Պատասխանս դրական, թեեւ չեմ ճանաչում նրան, բայց ինքնին փաստը, որ երիտասարդ կին է եւ լրագրող, արդեն լավ երեւույթ եմ համարում։ Եվ եթե ես հանկարծ հանեի իմ թեկնածությունը, կուզեի, որ նրան ձայն տային, որովհետեւ մտավորական է, եւ կին։ Հաջորդ օրը տեղեկացա, որ դռնեդուռ ընկած քարոզչություն են տանում, թե տկն Պետրոսյանը հանում է իր թեկնածությունը, ձեր ձայնը ինձ տվեք։

Ինձ պարզ դարձավ, որ ընտրապայքարում ամենածիծաղելի բանը ազնվությունն է մրցակցի նկատմամբ։ ԱԺ-ի պատգամավորության հավակնորդը պետք է որոշակի քաղաքական մշակույթ յուրացրած լինի, այլապես ԱԺ-ի անդամ դառնալը ինքնության հիվանդագին կիրք է։

2. Ինչպիսի՞ մրցակից կնախընտրեիք։

- Մտավորական, կայուն սկզբունքներ ունեցող ուժեղ մրցակից կցանկանայի ունենալ, որովհետեւ այդ դեպքում ամբողջ ներուժս եմ օգտագործում։ Հիմա ես պայքարում եմ ընտրախաղերի փորձառություն ունեցող, հարստությունից ինքնավստահ դարձած տղերքի դեմ։

3. Քարոզարշավի հայաստանյան մեթոդները մատչելի՞ են կանանց համար։

- Կնոջ համար բարբարոսություն է Հայաստանում մրցապայքար տանելը։ Քաղաքականության դժոխքից անցած, գուցեեւ թրծված մեկս մտածում եմ, որ շատ արժեքավոր մտավորական կանայք, որոնք արժանի են ԱԺ մտնելուն, սակայն այդպիսի դպրոց չեն անցել, ինչպե՞ս կդիմանան։ Այդպիսի դպրոց չկա Հայաստանում, կին պատգամավոր ունենալու միակ ձեւը շամիրամական ձեւն է։

4. Հավանակա՞ն եք համարում կանանց ներկայությունը խորհրդարանում։

- Իշխանությունները հերթական անգամ կանանց խաբեցին, եւ 5 տոկոսի ողորմությունը բումերանգի պես կգա նրանց։ Աղետ եմ համարում, որ ժողովրդի մեծամասնությունը համարվող կինը չի ներկայանա ԱԺ-ում։ Անպայման պետք է ընտրվեմ եւ կպայքարեմ այդ բարբարոսության դեմ, անկախ ամեն ինչից։

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ-ՀԴԿ, ԵՊՀ դասախոս (22 ընտրատարածք)

- Բացարձակապես չեն համընկնում, որովհետեւ իմ պատկերացումներն ավելի շատ խարսխված էին եվրոպական մոդելի վրա։ Դա պետք է լիներ քաղաքական գործիչների եւ ոչ թե քաղաքային հեղինակությունների մրցույթ։ Եվ ըստ այդմ, պատկերացնում էի, որ դա պետք է լիներ մրցույթ ծրագրերի ոլորտում, պետք է հաշվի առնվեր թեկնածուի քաղաքական փորձը, միջազգային գործունեության փորձը, անցած ճանապարհը եւ այլն։ Բայց պարզվում է, որ մեծամասամբ գումարների մրցույթ է, որովհետեւ հիմնական գործոններից մեկը ընտրակաշառքն է, որն ինձ համար ընդունելի չէ։

- Կնախընտրեի այնպիսի մրցակից, որը համընկնում է վերը նշված չափանիշներին՝ ինտելեկտուալ քաղաքական գործիչ։ Եթե այդպիսի մրցակից ունենայի, դառնություն չէի զգա։

- Քարոզարշավի տեղական մեթոդները հայ կանանց համար դժվար մատչելի են, կոշտ մեթոդներ են եւ խաղի կանոններից, օրենքից դուրս մեթոդներ են։

- Կանանց ներկայությունը խորհրդարանում քիչ հավանական, բայց հավանական եմ համարում։ Երբ մի տղամարդ մի խումբ կանանց է մտցնում խորհրդարան, դա չի նշանակում, թե կանայք ներկայացված են։ Քաղաքական գործիչ կանայք, ճանապարհ անցած կանայք պետք է ներկայացվեն խորհրդարանում։ Այս տեսակի ներկայությունը խորհրդարանում քիչ հավանական եմ համարում, բայց չեմ բացառում։

ՍԱՄԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Թատրոն

Մայիսի 21-ին Կ. Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական թատրոնում Լեւոն Շանթի «Ինկած բերդի իշխանուհին» պիեսի պրեմիերան էր: Բեմադրությունը իրականացրել է թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, ՀՀ ժողովրդական արտիստ, պետական մրցանակի դափնեկիր Ալեքսանդր Գրիգորյանը: Նրա նախաձեռնությամբ առաջին անգամ մեր իրականության մեջ Լ. Շանթը հնչեց ռուսերեն:

Մեր օրերում Լ. Շանթին անդրադառնալու փաստն, իհարկե, պատահական չէ: Իր ժամանակին արձագանքելով ազգային ազատագրական շարժմանը, հասարակական եւ քաղաքական գործիչ Լ. Շանթը եղել է հայ ամենազարգացած գրողներից մեկը եւ իր ժողովրդի ապագան կապել է ազգային գաղափարախոսության՝ Հայաստանի ազատության, անկախության ու միասնության իրականացման հետ: Դրամատիկական գործերում նրա արծարծած խնդիրները համամարդկային են՝ սեր, խանդ, դավաճանություն, մատնություն, փառասիրություն, պայքար ճշմարտության ու մարդկային արժանապատվության համար, որը ծավալվում է ուժեղ, ցայտուն անհատականությունների միջեւ եւ հաճախ ունենում ողբերգական ավարտ:

Չարիքը պետք է պատժվի

«Ինկած բերդի իշխանուհին» պիեսի պրեմիերան Ստանիսլավսկու թատրոնում

Շանթի հասկացած այս գործին անդրադառնալու շարժառիթները, Ա. Գրիգորյանի համոզմամբ, եղել են անձնազոհության գնով չարին արմատախիլ անելու վճռականությունը, պիեսում ողբերգության շեքսպիրյան շունչն ու գործող անձանց դրամատիկ ապրումների խորությունը:

Մարդկային մութ կրքերի բախումը ներկայացված է ռեժիսորական հետաքրքիր ու ինքնատիպ լուծումներով:

Դահլիճը լեփ-լեցուն էր:

Ներկայացման առաջին իսկ պահերից դերակատարների Ֆ. Դավթյանի (իշխան Վասիլ), Խ. Հարությունյանի (իշխանուհի Աննա), Վ. Դյաչենկոյի (Սեպուհ), Ա. Կարախանյանի (Ասող), Լ. Խաչատրյանի (Սաբեք), Վ. Դավթյանի (իշխանուհի Սոֆիա) խորը հոգեբանական խաղը, որ հաճախակի ընդմիջվում էր ծափահարություններով, վկայում էր բեմի եւ դահլիճի միջեւ ստեղծված լիակատար փոխըմբռնման մասին:

Տպավորիչ էին ներկայացման երաժշտական ձեւավորումը՝ Ա. Վարդազարյան, եւ բեմական շարժումները ու պարերը (Ս. Սահակյան):

Առանձնակի պետք է նշել Շանթի այս պիեսի թարգմանության մասին, որն իրականացրել է Ս. Սարինյանը: Հավատարիմ մնալով հեղինակին, նրան հաջողվել է ստեղծել Լ. Շանթի պիեսի ռուսերեն տարբերակը:

Ներկայացումն ընդունվեց երկարատեւ, բուռն ծափահարություններով: Ներկայացման մեծ հաջողության մասին էին վկայում դահլիճում ներկա արվեստի մեր հայտնի գործիչների տպավորությունները:

Սուրեն Համբիկյան. Հայ դասական դրամատուրգիան այնքան էլ հարուստ չէ նման մեծ ու խորը ասելիք ունեցող երկերով: Այս պիեսը Շանթի գլուխգործոցներից է եւ ունի մեծ ասելիք այսօրվա հանդիսատեսին: Ա. Գրիգորյանը ճիշտ է մեկնաբանել ստեղծագործության կոնցեպցիան՝ չարին ու բռնությունը չպետք է անպատիժ մնան: Ուրախալի է, որ այս գործը բեմ հանեց հատկապես ռուսական թատրոնը՝ ռուսալեզու հանդիսատեսի համար եւս բացելով Շանթի հարուստ աշխարհը: Երբ առաջին գործողության մեջ իշխան Վասիլը եւ իր որդին խոսում էին կանգնած հակադիր բեւեռներում, քանի որ չարն ու բարին իսկապես հակադիր բեւեռներ են, ապա արդեն կարելի էր կռահել, որ բախումը դառնալու է ճակատագրական: Կարծում եմ, որ այս ներկայացումը դեռ կաճի, եւ որ կլինեն Շանթի այս գործի բեմական նոր մարմնավորումներ:

Պերճ Զեյթունցյան. Երբ արգելված էր Շանթ բեմադրելը, շատերն էին երազում դա անել, իսկ հետո, երբ ազատության հնարավորություն ունեցանք, թատրոնները, չգիտես ինչու, չէին մոտենում Շանթին: Ուրախ եմ, որ հաղթահարվեց այս անհասկանալի երեւույթը եւ ուրախ եմ նաեւ, որ այսօր Ստանիսլավսկու անվան ռուսական թատրոնը բեմ է հանել այս պիեսը: Ինձ թվում է, որ շատ լավ է հնչում: Լավ թատերագիրներ հայ իրականության մեջ շատ չենք ունեցել: Ինձ համար անձամբ Շանթը լավագույնն է: Ես հպարտ եմ, որ այսպիսի թատերագիր ունենք: Շանթը ինձ հոգեհարազատ է, մոտ է իր հարցադրումներով, կյանքին մոտենալու իր սկզբունքներով, իր լայն ընդգրկումներով ու շեքսպիրյան կրքերով: Ինչպես չի հնանում Շեքսպիրը, ռեժիսորները նրա մեջ գտնում են այն ամենը, ինչ համահունչ է տվյալ ժամանակին, այնպես էլ չի հնանում ամեն մի մեծ ստեղծագործություն: Սա կարելի է ասել նաեւ Շանթի մասին: Այո, նա այսօրվա հարցադրումներ է առաջ քաշում: Ես ուրախ եմ այս հաջողված ներկայացման համար:

Զորի Բալայան. Որքան էլ վիճելի լինի, պիեսում խորը փիլիսոփայություն կա՝ երբ չարիքը չի պատժվում, ապա չարիք է ծնում: Սա է եղել Շանթի գերխնդիրը: Մոր կերպարի՝ իշխանուհի Աննայի մասին պետք է ասեմ, որ նա արել է այն, ինչ պետք է աներ մայրը:

Հենրիկ Իգիթյան. Ուրախ եմ, որ շնորհիվ Ա. Գրիգորյանի Շանթը հնչեց ռուսերեն, հնչեց ճիշտ ժամանակին, երբ արդեն կար դրա անհրաժեշտությունը: Կարծում եմ, որ այս գործը խոր մտորումներ կառաջացնի, քանի որ, ըստ իս, պատմությունը պետք չէ որպես գրականություն ընկալել: Դա մարդկության կյանքի փորձն է: Շատ ուրախ եմ, որ հանձինս իշխանուհի Աննայի, ծանոթացանք նոր, երիտասարդ դերասանուհու հետ, որն իր դերը կատարեց շատ անմիջական ու կրակոտ: Շնորհավորում եմ ռուսական թատրոնին, որ այս պիեսը հաջողությամբ ներկայացրեց իր բեմում: Այս գործը կուզենայի տեսնել բեմադրված նաեւ հայերեն: Ուրախ եմ, որ թատրոնն ապրում է ակտիվ ստեղծագործական կյանքով, տեսնում եմ շատ նոր երիտասարդների, որոնցից մեկն էլ մեր գեղագիտական կենտրոնից է: Շնորհավորում եմ եւ ուրախ եմ այսպիսի տոնի համար: Ուզում եմ ավելացնել՝ ի՜նչ լավ է, որ բոլորը չէ, որ ընտրություններով են զբաղված, եւ բոլորը չէ, որ ուզում են դառնալ Ազգային ժողովի անդամ: Կան մարդիկ, որոնք զբաղված են իրենց գործերով, ինչպես, ասենք, Ալեքսանդր Գրիգորյանը: Շնորհավորում եմ:

Ռազմիկ Դավոյան. Ներկայացումից լավ տպավորություն ունեմ: Կեցցեն իրենք: Բեմի վրա ուղղակի տաղանդների շռայլություն է: Ինձ համար շատ ուրախալի է, որ մեր հասարակության համար բեմադրվել է Շանթ: Ես շատ բարձր եմ գնահատում եւ Շանթ բեմադրելու մտահղացումը, եւ արդեն ներկայացված պիեսը:

ԺԱՍՄԻՆԱ ԱՐԵՎՇԱՏՅԱՆ

Ցուցահանդեսը կայացման առհավատչյա

Հ. Գյուրջյանի անվան կիրառական արվեստի ինստիտուտը Ստեփանակերտում բացվել է 3 տարի առաջ: Մայիսի 21-ին մշակույթի եւ երիտասարդության պալատի սրահներից մեկում բացվեց ինստիտուտի սաների ստեղծագործությունների առաջին ցուցահանդեսը, որտեղ ներկայացված են 100 աշխատանքներ: Դրանց թեմատիկան թեեւ տարաբնույթ է, սակայն բոլորի մեջ էլ աշխարհը յուրովի տեսնելու եւ ընկալելու նույն ձգտումն է իշխում: Իրենց ստեղծագործություններն արվեստասեր այցելուների դատին են հանձնել 50 ուսանողներ, որոնց շնորհի մասին դրվատանքով խոսեց ինստիտուտի ռեկտոր Յ. Հովհաննիսյանը:

«Այստեղ ոչ քիչ թվով գործեր կան, որոնք մեծ հետաքրքրություն կարող են առաջացնել նաեւ երեւանյան ցուցահանդեսներում», նշեց ռեկտորը:

Ցուցահանդեսի բացմանը մասնակցում էին ԼՂՀ գիտության եւ կրթության փոխնախարար Ա. Ասրյանը, ԱԺ պատգամավորներ, Արցախում հայտնի արվեստագետներ: Նրանց արտահայտած գոհունակությունը եւս վկայում է, որ Գյուրջյանի անվան կիրառական արվեստի ինստիտուտն իրոք կայացման իր հաստատուն քայլերն է անում:

Ցուցահանդեսը կտեւի 10 օր:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Գիրք՝ հայ եկեղեցու դերի եւ արդի խնդիրների մասին

Լույս է տեսել Հայաստանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտի փիլիսոփայության ամբիոնի վարիչ, փիլիսոփայական գիտությունների դոկտոր Արամ Սարգսյանի «Ժամանակակից հայ եկեղեցին» գիտահանրամատչելի ուսումնասիրությունը, որը հեղինակի մոտ 30 տարվա գիտական պրպտումների ու բազմաթիվ աշխատությունների յուրօրինակ ամփոփումն է» (գրքի «Երկու խոսք» առաջաբանից, որը գրել է «Վանեվան» համալսարանի տնօրեն, պրոֆեսոր Գագիկ Դավթյանը):

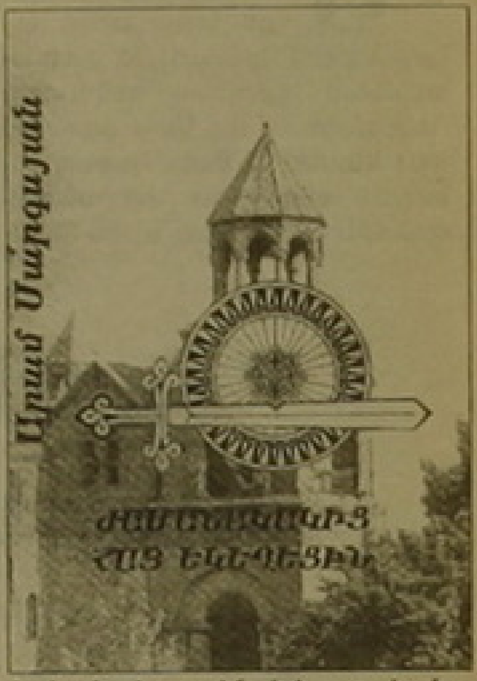

Ա. Սարգսյանի այս գիրքը էապես տարբերվում է Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի առթիվ լույս տեսնող հրատարակություններից, որոնք անվերապահորեն գովերգում են եկեղեցուն ու նրա դերը հայ ժողովրդի պատմության ընթացքում: Գիրքը գրվել է գիտական անաչառությամբ ու սառը դատողությամբ, քննադատական մոտեցում ցուցաբերելով քննարկվող խնդիրներին:

140 էջանոց գիրքը բաղկացած է Գ. Դավթյանի «Երկու խոսքից», ներածությունից, չորս գլուխներից եւ վերջաբանից: Առաջին գլխում համառոտ ներկայացվում է հայ եկեղեցու պատմությունը, երկրորդ գլխում՝ նրա դավանաբանությունը, պաշտամունքային համակարգն ու կազմակերպական կառույցը: Երրորդ գլուխը վերաբերում է մի խնդրի, որը արդիական է բոլոր կրոնների եւ եկեղեցիների համար. դա կրոնի, գիտության եւ բարոյականության փոխհարաբերության հարցն է: Առանձնահատուկ կարեւորություն է ներկայացնում վերջին գլուխը՝ «Ազգային գոյության հիմնախնդիրները եւ հայ եկեղեցին» վերնագրի տակ: Նրա ենթագլուխների վերնագրերը՝ «Ազգ եւ եկեղեցի», «Ազգային գաղափարախոսությունը եւ հայ եկեղեցին», «Հայոց պատմության եւ մշակույթի մեջ եկեղեցու կատարած դերի գնահատման հարցը» ինքնին պատկերացում են տալիս քննարկվող նյութի մասին: Ներկայացնելով թեր ու դեմ կարծիքները, ոչ հավատացյալ Ա. Սարգսյանը կարեւորում է հայ եկեղեցու՝ որպես ազգային հաստատության դերը, սակայն մերժում այդ դերը գերագնահատելու, եկեղեցին ազգից վեր կամ նրան հավասար դասելու բոլոր տեսակետները: Նա մերժում է նաեւ կրոնը հակամշակութային երեւույթ համարող մարտնչող աթեիստների տեսակետը, սակայն ճիշտ չի գտնում մշակույթի մասին կրոնական ուսմունքի հակասականության անտեսումը:

Արամ Սարգսյանին հաջողվել է լրջորեն ուսումնասիրել հայ եկեղեցու բերած արժեքը ազգային-քաղաքական, ծիսադավանական, փիլիսոփայական, գիտական, բարոյական եւ մշակութային կտրվածքներով ու ասել գիտնականի իր անաչառ խոսքը, որը տարբերվում է հանիրավի այդ արժեքը թե՛ թերագնահատողների, եւ թե՛ գերագնահատողների տեսակետներից: «Վերջաբանում» նա հայտնում է, որ թեեւ հավատում է հայ եկեղեցու՝ որպես ազգային կառույցի դերին, սակայն «ավելի խորն է սերս մեր ժողովրդի ու հայրենիքի եւ հարգանքս՝ մեր պետականության նկատմամբ»:

Արդյունքում ստացվել է մի գիտահանրամատչելի ուսումնասիրություն, որն ընթերցվում է մեծ հետաքրքրությամբ:

Ա. Սարգսյանի «Ժամանակակից հայ եկեղեցին» աշխատությունը հրատարակվել է «Ազգայնական ակումբի» եւ «Վանեվան» համալսարանի օժանդակությամբ, Հայաստանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտի փիլիսոփայության ամբիոնի երաշխավորությամբ:

ԳԵՎՈՐԳ ՅԱԶԸՃՅԱՆ

Դպրեվանքի Սանուց միության առաջին միջազգային համագումարը Ալֆորվիլում

Մայիսի 23-ին եւ 24-ին Ֆրանսիայի Ալֆորվիլ քաղաքում տեղի է ունեցել Սուրբ Խաչ դպրեվանքի Սանուց միության առաջին միջազգային համագումարը, որին Միացյալ Նահանգներից, Անգլիայից, Թուրքիայից, Բելգիայից, Գերմանիայից, Շվեյցարիայից, Կանադայից եւ Ֆրանսիայից ավելի քան հարյուր պատվիրակներ են մասնակցել, հաղորդում է «Ազգ-Միրոր» համակարգչային ծառայության լրատվությունը: Միության մաս են կազմում Ստամբուլի հռչակավոր եւ հեղինակավոր դպրեվանքի ավելի քան 30 շրջանավարտներ, որոնք վերջին 14 տարիների ընթացքում տարեկան համագումարներով եւ այլ միջոցներով փորձում են սատար կանգնել իրենց մայր բույնին:

Դպրեվանքի Սանուց միությունը 1985-ին միաժամանակ հիմնադրվել է ինչպես Միացյալ Նահանգներում, այնպես էլ Եվրոպայում: Նյու Ջերսիի Պալիսադես պարկում գտնվող կենտրոնն այդ օրից սկսած բազմաթիվ միջոցառումներ է իրականացրել: Օգնել է ուսանողներին կրթաթոշակներով, օժանդակել 1988-ի երկրաշարժից տուժողներին եւ հովանավորել Թուրքիայի պատրիարքների այցելությունները Միացյալ Նահանգներ եւ Կանադա:

Այժմ միությունը ձեռնամուխ է եղել Հայաստանում վերանորոգելու մի եկեղեցի, որը կրելու է վաղամեռիկ պատրիարք Շնորհք Գալուստյանի անունը:

Միջազգային այս համագումարից հետո Սանուց միությունը, ըստ լրատվության, մայիսի 29-ին եւ 30-ին Քերոնքսոնում (Նյու Յորք) գումարելու է իր տարեկան 14-րդ հերթական համագումարը:

Երվանդ Բաբայանն ի պատիվ

Մայիսի 11-ին Թեքեյան մշակութային միության տնօրենների կենտրոնական խորհրդի կազմակերպությամբ պատվասիրություն է տեղի ունեցել՝ նվիրված Բեյրութի Վահան Թեքեյան վարժարանի նախկին տնօրեն Երվանդ Բաբայանին, որն «Այնթապ» ասոցիացիայի հրավերով այդ օրերին Բոստոն էր այցելել իր հարգարժան տիկնոջ հետ: Պատվասիրությանը ներկա են եղել ԹՄՄ բարերարուհի Անժել Թովմասյանը, Թեքեյան վարժարանի օժանդակ կոմիտեի երկարամյա նախագահուհի Ֆլորա Գարոյանը, ԹՄՄ Բոստոնի մասնաճյուղի նախկին ատենապետներ Անդրանիկ Աղամալյանն ու Նուրայր Խրլոպյանը եւ բազմաթիվ այլ ԹՄՄ անդամներ ու համակիրներ: Օրվա գլխավոր բանախոսն է եղել ԹՄՄ կենտրոնական վարչության քարտուղար դոկտ. Նուբար Բերբերյանը: Այս մասին հաղորդել է «Ազգ-Միրոր» համակարգչային ծառայության լրատվությունը:

Հ. Օ.

Ուղղում. Մայիսի 25-ի մեր թերթում տպված «Որքան ժամանակը հեռանա, նրա կյանքն ու գործերն ավելի են արժեքավորվելու» հոդվածում սպրդել է վրիպակ:

Ձոն Կիրակոսյանի անունով կոչվելու է ոչ թե Երեւանի թիվ 2 միջնակարգ դպրոցը, ինչպես տպագրվել է, այլ՝ Այգեստան թաղամասի թիվ 20 դպրոցը:

Հայցում ենք ընթերցողների ներողամտությունը:

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

11 թիմ է հետաքրքրում Ջորկաեֆին

Միլանի «Ինտերի» հարձակվող Յուրի Ջորկաեֆը հայտարարել է, որ մտադիր է առաջիկա մրցաշրջանը սկսել ուրիշ թիմի կազմում։ Նա հավանական է համարում իր տեղափոխությունն Անգլիա, Իտալիա կամ Ֆրանսիա։ Թեեւ ինքը Ջորկաեֆը չի նշել նախընտրելի թիմերի անունները, բայց հավանական են համարվում հետեւյալ 11 թիմերը. «Բարսելոնա», «Ռեալ», «Աստոն Վիլլա», «Վալենսիա», «Արսենալ», «Չելսի», «Մանչեստր Յունայթեդ», «Տոտենհեմ», «Օլիմպիկ» (Մարսել), «Օլիմպիկ» (Լիոն), «Բորդո» (կամ «Ռեն»)։ «Էկիպ» օրաթերթի թղթակցին Ջորկաեֆի տված հարցազրույցը ներկայացնում ենք որոշ կրճատումներով։

– Յուրի, կարծես թե «Ինտերը» չի ուզում Ձեզ բաց թողնել։

– Իրոք, ակումբի ղեկավարությունն ինձ խնդրեց «Ինտերի» կազմում հանդես գալ եւս երկու մրցախաղերում։ Թեեւ այստեղ ինձ համար ամեն ինչ ավարտված եմ համարում, բայց եթե կարող եմ օգնել, չեմ մերժում։ Երբ այդ երկու խաղերն «Ինտերի» համար հաջող ավարտվեն, ակումբի ղեկավարությունը չի կրկնապատկի իմ տեղափոխության համար պահանջած գումարը։ Մեկ տարի է մնացել մինչեւ իմ պայմանագրի ժամկետի ավարտը։ Երբ ակումբի նախագահին ասացի, թե ուզում եմ հեռանալ, որեւէ խնդիր չծագեց։ Ուրիշ անձինք ինձ հետ նույնքան անկեղծ չեն եղել, բայց չեն կարողացել «Ինտերում» թունավորել իմ կյանքը, թեեւ ներքուստ տառապել եմ։ Նախագահ Մասիմո Մորատտին ինձ ասաց. «Ես չեմ կարող թույլ տալ, որ դու գնաս առանց գումարի։ Ընտրիր ուզածդ ակումբը եւ ազատորեն կարող ես հեռանալ»։ Պարզ ասած, եթե «Ինտերին» առաջարկեն 50 մլն ֆրանկ, բայց ես նախընտրեմ գնալ 40 մլն ֆրանկ առաջարկած ակումբ, որեւէ քաղություն չի ծագի։

– Առայժմ ովքե՞ր են փորձել Ձեզ հետ կապ հաստատել։

– Ինձ հետ ոչ ոք։ Բայց եղբորս՝ Դենիին շատ են զանգահարել։ Այս գործով զբաղվում ենք երեքով՝ ես, հայրս եւ եղբայրս։ Ունենք մի լավ փաստաբան եւ հմուտ հաշվապահ։ Զարմանալին այն է, որ վերջին երեք տարիներին ոմանք աջ ու ձախ հայտարարում էին, թե ես հեռանալու եմ «Ինտերից», մինչդեռ ես կոնկրետ քայլեր չէի ձեռնարկել։

– Կոնկրետ ինչպե՞ս եք վարվում։

– Ես չեմ գործում բոլոր ճակատներով։ Անշուշտ, չեմ դիմի «Ֆեներբախչեին»։ Մենք կազմել ենք աշխատանքի ծրագիր։ Եթե Անգլիայի, Իտալիայի եւ Ֆրանսիայի ուժեղ ակումբները, որոնք իմ ցանկում են, ինձ չեն զանգահարում, ես ինքս եմ վերցնում խոսափողը եւ փորձում եմ կապ հաստատել։ Ամեն ինչ բավական պարզ է։ Իտալիայում եւ Անգլիայում ինձ հետաքրքրում են չորսական ակումբներ, Ֆրանսիայում՝ երեքը։ Բայց առաջինն ինձ զանգահարեցին իտալական ակումբներից, չնայած ներկա դրությամբ մտադիր չեմ մնալ Իտալիայում։

– Դուք 31 տարեկան եք եւ ակնհայտորեն պատրաստ եք ֆուտբոլային նոր մարտահրավեր նետել։

– Մեծ մարտահրավեր, թերեւս ամենամեծը։ Այստեղ ինձ համար սպասվում էին պայմանագրի եռամյա երկարաձգում եւ աշխարհի չեմպիոնի աշխատավարձ։ Ուժեղ ակումբում իմ զբաղվածությունն ապահովված էր։ Միլանում ընտանիքս լավ համարվել էր։ Երբ հայտարարեցի, թե մտադիր եմ մեկնել, դա անակնկալ եղավ ամենքի համար։ Բայց ինքս ինձ ասացի. «Դու չես սխալվել։ Շարունակիր ճանապարհդ»։

– Մինչեւ ե՞րբ։

– Ուզում եմ նվաճել Չեմպիոնների լիգայի մրցանակը։ Դա իմ երազանքն է, որը կարող է իրականություն դառնալ առաջիկա 3-4 տարիներին։ Բայց դեռ չգիտեմ, թե որ ակումբը կամ որ երկիրն եմ գնալու։ Առայժմ դժվարանում եմ ընտրություն կատարել։ Բացի դրանից, հանդես եմ գալիս Ֆրանսիայի հավաքականում եւ ուզում եմ միշտ պատրաստ լինել, խաղալ առանց երկար ընդմիջումների։

– Կկարողանա՞ք գտնել «Ինտերից» ավելի ուժեղ ակումբ։

– Անկեղծ ասած, դա դժվար կլինի։ Եվրոպայում «Ինտերից» բարձր եմ համարում հազիվ 3-4 թիմ։ Բայց չարժե համեմատել։ Ես խաղացել եմ «Գրենոբլում», «Ստրասբուրգում», «Մոնակոյում», «Պարի Սեն Ժերմենում» եւ «Ինտերում»։ Միլանում ավտոբուսից իջնելիս պայուսակս ինձ են մատուցում։ Բայց եթե հարկ լինի այն կրկին կրել, կանեմ դա եւ երջանիկ կլինեմ։

Գ. Ռ.

«Միլանը»՝ Իտալիայի չեմպիոն

Իտալիայի առաջնությունների պատմության մեջ 16-րդ անգամ երկրի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց «Միլանը»։ Ընդ որում, վերջին ութ տարվա ընթացքում դա թիմի հինգերորդ հաջողությունն է։

Շատերի համար սա անսպասելի էր, քանի որ համարյա ամբողջ մրցաշրջանի ընթացքում «Միլանը» ստվերում էր։ Ու միայն վերջում մի քանի անընդմեջ հաղթանակները առաջ տարի դիրք եւ, ի վերջո, չեմպիոնական կոչում ապահովեցին։

Մասնագետները թիմի հաջողությունը կապում են նրա նոր մարզիչ Ալբերտո Զակերոնիի հետ։ Ի դեպ, մինչ այդ «Միլանում» աշխատելով առաջին իսկ մրցաշրջանում թիմին չեմպիոնական կոչման հասցրել էին եւս երեք մարզիչներ՝ Ներեո Ռոկկոն, Արիգո Սակկին եւ Ֆաբիո Կապելլոն։

Չեմպիոնից միայն մեկ միավորով ետ մնաց Հռոմի «Լացիոն», որը երկար ժամանակ գլխավորում էր առաջնությունը։ Իրենց համար բավականին անսովոր ցածր տեղերում հանգրվանեցին հանրահայտ «Յուվենտուսն» ու «Ինտերը»։

Ամփոփիչ աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Միլան	34	20	10	4	59-34	70
2. Լացիո	34	20	9	5	65-31	69
3. Ֆիորենտինա	34	16	8	10	55-41	56
4. Պարմա	34	15	10	9	55-36	55
5. Ռոմա	34	15	9	10	69-49	54
6. Յուվենտուս	34	15	9	10	42-36	54
7. Ուդինեզե	34	16	6	12	52-52	54
8. Ինտեր	34	13	7	14	59-54	46
9. Բոլոնյա	34	11	11	12	44-47	44
10. Բարի	34	9	15	10	39-44	42
11. Վենետիկ	34	11	9	14	38-45	42
12. Կալյարի	34	11	8	15	49-50	41
13. Պյաչենցա	34	11	8	15	48-49	41
14. Պերուջա	34	11	6	17	43-61	39
15. Սալերնիտ.	34	10	8	16	37-51	38
16. Սամպդորիա	34	9	10	15	38-55	37
17. Վիչենցա	34	8	9	17	27-47	33
18. Էմպոլի	34	4	10	20	26-63	20

Ռմբարկուներ. Ամորոզո («Ուդինեզե») 22, Բատիստուտա («Ֆիորենտինա») 21, Բիերհոֆ («Միլան») 20, Դելվեկիո («Ռոմա») 19 գոլ։

ՍԻԴՆԵՅ-2000

Օգտակար հանդիպում Մինսկում

Բելառուսի մայրաքաղաքում անցկացվեց Անկախ պետությունների համագործակցության եւ Մերձբալթյան երկրների 2000 թ. Սիդնեյի օլիմպիական խաղերի պատվիրակությունների ղեկավարների սեմինար-խորհրդակցություն։ Նրան մասնակցեց նաեւ Հայաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտեի գործադիր տնօրեն Գագիկ Չոբանյանը։ Համաժողովում զեկուցումով հանդես եկավ Ռուսաստանի Դաշնության օլիմպիական խաղերի պատվիրակության ղեկավար Անատոլի Կոլեսովը։ Սեմինար-խորհրդակցության արդյունքում ստեղծվեց ԱՊՀ եւ Մերձբալթյան երկրների ազգային օլիմպիական կոմիտեների գործունեությունը համակարգող խորհուրդ։ Շատ հետաքրքիր առաջարկություններ եղան աշխատանքային բնույթ կրող քննարկումների ընթացքում։ Շատ կարեւոր էին նաեւ հավաքական թիմերի բժշկական սպասարկմանը վերաբերող հարցերը։ Որոշվեց Սիդնեյի օլիմպիադային լավագույն ձեւով նախապատրաստվելու նպատակով համատեղ պարապմունքներ, ուսումնամարզական հավաքներ անցկացնել։

ԲԱՍԿԵՏԲՈԼ

Երկու առաջատար

Երեւանում, Ֆիզկուլտուրայի ինստիտուտի մարզադահլիճում անցկացվեցին բասկետբոլի Հայաստանի տղամարդկանց առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարի եզրափակիչ փուլի առաջին շրջանի խաղերը։

Առաջնության ուժեղագույն չորս թիմերի պայքարում հաջող հանդես եկավ Մեծամորի «Ատոմը», որը շահեց իր բոլոր խաղերը։ Ընդ որում, նա վերջին տուրում 90–56 խոշոր հաշվով պարտության մատնեց մինչ այդ աղյուսակը միանձնյա գլխավորող ՖԻՄԱ-ին, եւ այժմ մրցաշարը երկու առաջատար ունի։

Հանրապետության չեմպիոնին եւ մրցանակակիրներին որոշելու համար խաղերը պայքարը կշարունակի սեպտեմբեր-հոկտեմբեր ամիսներին անցկացվելիք մրցաշարերում։

Առայժմ մրցաշարային աղյուսակն այսպիսին է.

	Խ	Հ	Պ	Մ
1. Ատոմ	10	9	1	19
2. ՖԻՄԱ	10	9	1	19
3. Տոռնադո-ՖԻՄԱ	10	5	5	15
4. Գյումրի	10	4	6	14

ՇԱԽՄԱՏ

Կասպարովն առաջ է անցնում

Սարաեւոյում անցկացվող գրոսմայստերական գերմրցաշարը մոտեցել է ավարտին։

Նախավերջին՝ 8-րդ տուրն ի հայտ բերեց միանձնյա առաջատարին։ Դա աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարրի Կասպարովն է, որը երկրորդ անընդմեջ հաղթանակը տարավ։ Սեւ խաղաքարերով մրցելով հոլանդացի Յան Թիմանի հետ, նա կարողացավ վերջնախաղում իրացնել իր առավելությունը։ Սա Կասպարովի չորրորդ հաղթանակն է մրցաշարում։ Հետաքրքիր է նշել, որ նախորդ երեք հաղթանակները նա տարել էր սպիտակ խաղաքարերով խաղալիս։ Նշենք նաեւ, որ սա Թիմանի չորրորդ անընդմեջ պարտությունն էր։

Այս տուրում սպիտակներով խաղացողները երկու հաղթանակ տարան։ Ալեքսանդր Մորոզեւիչը հաղթեց Նայջել Շորթին, Ալեքսեյ Շիրովը՝ Իվան Սոկոլովին։ Ոչ-ոքի ավարտվեցին Պետեր ԼեկոՎեսելին Թոփալով եւ Մայքլ Ադամս-Եվգենի Բարեեւ հանդիպումները։

Վերջին տուրից առաջ մրցաշարային աղյուսակում վիճակն այսպիսին է. 1. Կասպարով (Ռուսաստան)՝ 6 միավոր, 2–3. Շիրով (Իսպանիա), Բարեեւ (Ռուսաստան)՝ 5,5-ական, 4. Ադամս (Անգլիա)՝ 5, 5. Մորոզեւիչ (Ռուսաստան)՝ 4,5, 6–7. Թոփալով (Բուլղարիա), Լեկո (Հունգարիա)՝ 4-ական, 8. Շորտ (Անգլիա)՝ 2,5, 9. Սոկոլով (Բոսնիա)՝ 2, 10. Թիման (Հոլանդիա)՝ 1 միավոր։

9-րդ տուրում առավել մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում Կասպարով-Ադամս, Բարեեւ-Շիրով, Թոփալով-Մորոզեւիչ պարտիաները։

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

Թայսոնն ազատ է արձակվել

Մերիլենդի դատարանը բանտից ազատ է արձակել հանրահայտ ծանրքաշային բռնցքամարտիկ, աշխարհի նախկին չեմպիոն Մայք Թայսոնին։ Անցյալ տարի սարքած ծեծկռտուքի պատճառով նա դատապարտվել էր մեկ տարվա ազատազրկման, սակայն բանտում անցկացրեց պատժաչափի միայն մեկ երրորդը։ Թայսոնն այժմ իրավունք չունի առանց հատուկ թույլտվության բացակայել նահանգից։ Իսկ որպեսզի լրիվ վերադաստիարակվի, պետք է 200 ժամ աշխատի երիտասարդական մարզական կենտրոնում եւ անօթեւանների կացարանում։ Ամեն դեպքում սա ավելի լավ է, քան բանտը։

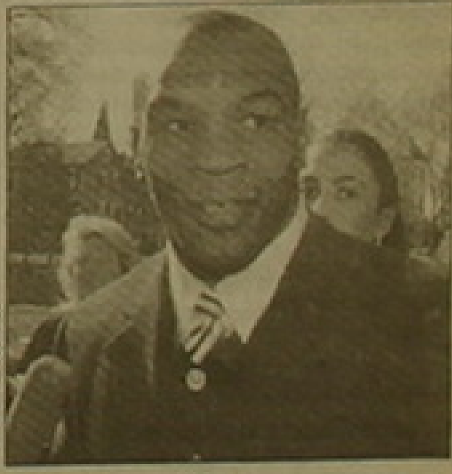

ԽԱՉԲԱՌ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

2. Ազատ։ 3. Սադրաս։ 5. Զաքյան։ 6. Իբեւ։ 7. Ֆորմային։ 8. Կամսարյան։ 9. Ազարյան։ 10. Կաղամախի։ 13. ՍՍՍԼՍ։ 14. Լոզան։ 18. Լարոշֆուկո։ 19. Ժելեզնյակ։ 23. Բասրա։ 24. Տալե։ 27. Վարդանյան։ 29. Արբանյակ։ 31. Արմավենի։ 32. Բոնչի։ 33. Փանջունի։ 34. Հնոցի։ 38. Բայան։ 39. Մարշակ։ 43. Օշին։ 44. Զկեռ։

Հորիզոնական

1. «Լակմե»։ 4. Եզնիկ։ 11. Հոլանդիա։ 12. Զախարյան։ 15. «Ռոմա»։ 16. Մանուսյան։ 17. Մարո։ 20. Լալվար։ 21. Գրպաց։ 22. Գեղամա։ 25. Անգորական։ 26. Մաեստրիա։ 28. Կամֆորա։ 30. Դափլանյան։ 35. Ռեբեկա։ 36. Գանդի։ 37. «Կարմեն»։ 40. Զանի։ 41. Մարջանյան։ 42. Ակաս։ 45. Գալշոյան։ 46. Արշակունի։ 47. Սնունդ։ 48. Ակեւոա։

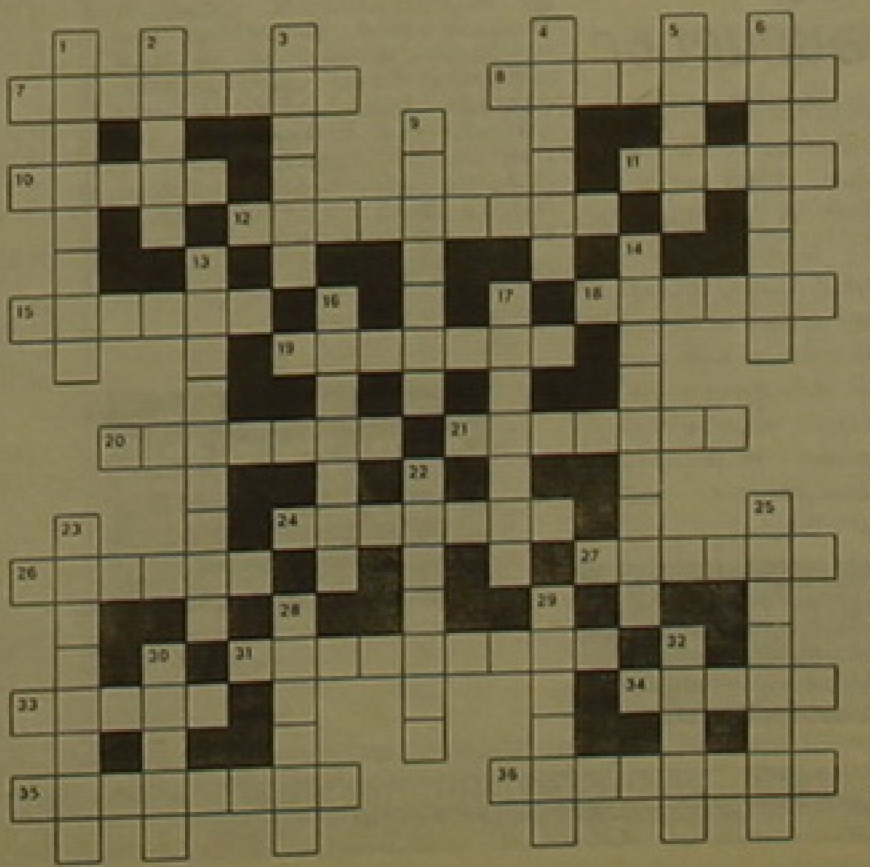

Ուղղահայաց

1. Համանույթ, օգտագործվում է որպես ֆոսֆորական պարարտանյութ։ 2. 8 տողից բաղկացած բանաստեղծական տուն։ 3. Միջազգային կոմունիստական եւ բանվորական շարժման ղեկավար՝ ծածկանուններն են Կոբա, Սոսո։ 4. Վրաց գրող, բանաստեղծ։ 5. Կրոնավորի գլխարկ։ 6. Ֆինն կենսաքիմիկոս, Նոբելյան մրցանակակիր։ 9. Այլի սուր վարակիչ հիվանդություն։ 13. Սովետական Միության մարշալ։ 14. Հայոց Արշակունի թագավոր։ 16. Հայազգի դրամատուրգ, բանաստեղծ, հրապարակախոս, հեղափոխական գործիչ։ 17. Ցավազրկող դեղամիջոց։ 22. Նավթի վերամշակումից ստացված խառնուրդ։ 23. Ֆրանսիացի նկարիչ («Աղքատ ընտանիք»)։ 25. Գերմանացի վեներոլոգ։ 28. Հոլանդացի նկարիչ, բողոքական քահանայի որդի (2 բառով)։ 29. Թակարդ, ծուղակ, որոգայթ։ 30. Ասպետիկայով զբաղվող։ 32. Թունավոր օձ։

Հորիզոնական

7. Իտալացի ռեժիսոր եւ սցենարիստ։ 8. Քաղաք Հայաստանում։ 10. Մարզ Հայաստանում։ 11. Ֆրանսիացի գրող, փիլիսոփա, հրապարակախոս։ 12. Վրաց սովետական բեմանկարիչ։ 15. Մ. թ. ա. V դարի հույն քանդակագործ։ 18. Ֆ. Դովլաթյանի «Կարոտ» կինոնկարի գլխավոր հերոսը։ 19. Նահանգ ԱՄՆ-ի հյուսիս-արեւելքում։ 20. Նավահանգստային քաղաք Հարավային Իտալիայում։ 21. Հայ կոմպոզիտոր, ղեկավարել է «Սփյուռք-Կոմիտաս» երգչախումբը։ 24. Թափանցիկ մարմնով քորդավոր կենդանի։ 26. Ուկրաինացի գրող, գիտնական, հասարակական գործիչ։ 27. Խաղողի սորտ։ 31. Սովետական բժիշկ-թերապեւտ, ակադեմիկոս։ 33. Երաժշտության մեջ դինամիկայի հիմնական նշումներից մեկը։ 34. Հոլիվուդի վաղամեռիկ դերասանուհի, աստղ։ 35. Բնակավայր Բելգիայում, ուր 1815 թ. տեղի է ունեցել մեծ ճակատամարտ։ 36. Արծիվյան, Սնար, Սլաքյան, Շիտակյան ծածկանուններով հանդես եկող հայ բանաստեղծ։

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՄԱՌՈՏ

Նոյեմբերյանում կայծակից 2 զինվոր է զոհվել

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 26 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մայիսի 26-ի կեսօրին կայծակի հարվածից Տավուշի մարզի Ոսկեվան բնակավայրում զոհվել են երկու զինվորներ: Կայծակը հարվածել է անսպասելի, երբ զինվորները շարային պարապմունք էին անցկացնում: Նոյեմբերյանի հիվանդանոցի գլխավոր բժիշկ Հենրիկ Հարությունյանից «Նոյյան տապանի» թղթակիցը տեղեկացավ, որ հիվանդանոցում են գտնվում կայծակնահար 7 զինվորներ, որոնցից մեկի վիճակը միջին ծանրության է, իսկ մյուսների դրությունն ավելի բարվոք է: Մայիսի 26-ի երեկոյան Նոյեմբերյանի տարածաշրջանում կայծակնաբեր ամպրոպները շարունակվում էին:

Ուկրաինայում ձերբակալվել են հարստացված ուրան վաճառող հայեր

ԿԻԵՎ, 26 ՄԱՅԻՍԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի Անդրկարպատյան բաժանմունքի իրավապահ մարմինները կասեցրել են 20 կիլոգրամ հարստացված ուրանի վաճառքի փորձը: Ինչպես հաղորդել է կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի տարածաշրջանային բաժանմունքի պետ, ոստիկանության գնդապետ Վասիլ Վարցաբան, ձերբակալվել են Ռուսաստանի Կրասնոյարսկի եւ Ստավրոպոլի երկրների բնակիչ չորս հայեր: Ըստ նրա, ուրանը գողացվել է Կրասնոյարսկի ռադիոակտիվ նյութերի վերամշակման օբյեկտից: Հաղորդման համաձայն, բոլոր չորս ձերբակալվածները ստացել են ռադիացիայի ուժեղ չափաբաժին, քանի որ չեն պահպանել հարստացված ուրանի հետ վարվելու տարրական կանոնները: Տվյալ փաստի առթիվ կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի Անդրկարպատյան տարածաշրջանային բաժանմունքը քրեական գործ է հարուցել:

Վաղը Երեւան կժամանի գլխավոր դիտորդը

ԿՈՊԵՆՀԱԳԵՆ, 26 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մայիսի 28-ին Երեւան կժամանի Շվեդիայի խորհրդարանի անդամ Տոնե Թինգսգորդը՝ գլխավորելու համար մայիսի 30-ին Հայաստանի խորհրդարանական ընտրություններում ԵԱՀԿ մոտ 200 միջազգային դիտորդների աշխատանքը, ինչպես նաեւ միջազգային համագործության անունից մայիսի 31-ին այլ պաշտոնական անձանց հետ համատեղ հրապարակելու համար նախնական հայտարարություն ընտրությունների արդյունքների մասին: Տիկին Թինգսգորդը ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Նորվեգիայի արտաքին գործերի նախարար Կնուտ Վոլեբեկի կողմից նշանակվել է որպես իր հատուկ ներկայացուցիչ:

Ինչպես ասվում է ԵԱՀԿ խորհրդարանական Վեհաժողովի մամլո հաղորդագրության մեջ, ԵԱՀԿ դիտորդների խմբի կազմում ընդգրկված են ԵԱՀԿ ԽՎ 22 ներկայացուցիչներ ԵԱՀԿ 13 երկրներից՝ Ավստրիայից, Չեխիայի Հանրապետությունից, Ֆինլանդիայից, Գերմանիայից, Իտալիայից, Ղազախստանից, Նորվեգիայից, Լեհաստանից, Ռումինիայից, Սլովակիայից, Շվեդիայից եւ ԱՄՆ-ից: Դիտորդական աշխատանքին մասնակցելու են նաեւ խորհրդարանականներ Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական Վեհաժողովից:

Հայաստանում անցկացվելիք ընտրությունների ընթացքին հետեւող ԵԱՀԿ առաքելությունը կազմավորված է ԵԱՀԿ խորհրդարանական Վեհաժողովի եւ ԵԱՀԿ ժողովրդավարական հաստատությունների եւ մարդու իրավունքների գրասենյակի (ԺՀՄԻԳ) հետ համատեղ եւ ընդգրկում է երկարաժամկետ եւ կարճաժամկետ դիտորդների ԵԱՀԿ մասնակից պետություններից: Առաքելության խնդիրը կլինի գնահատել ընտրությունների անցկացման, ընտրարշավի ընթացքը եւ ԶԼՄ-ների դերակատարությունը: Երկարաժամկետ դիտորդները երկրի տարածքում տեղաբաշխվել են մի քանի շաբաթ առաջ: Այս շաբաթ Հայաստանում ԵԱՀԿ առաքելության կողմից կտեղաբաշխվեն կարճաժամկետ դիտորդները:

Օջալանի դատավարությունը մասիս տանելն արգելվում է

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 26 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Աբդուլահ Օջալանի դատավարությունը սկսվում է չորս օրից, եւ Թուրքիայի պետական անվտանգության ատյանի այն դատակազմը, որը վարելու է դատավարությունը, տեղափոխվել է Իմրալը կղզի: Դատավարությունը սկսվում է մայիսի 31-ին եւ շարունակվելու է ամեն օր՝ բացի հանգստյան օրերից: Լրագրողներից մեկը դիմել է դատակազմի նախագահին եւ ասել, թե ըստ Օջալանի փաստաբանի, իր պաշտպանյալը գտնվում է շատ վատ պայմաններում, դատակազմի նախագահը պատասխանել է, թե «Թուրքիայում ամեն ինչ լավ է: Վատ պայման ընդհանրապես չկա»:

Իմրալըի դատավարությունն ընթանալու է անվտանգության արտակարգ պայմաններում. անգամ արգելված է դրսից թուղթ-մատիտ բերելը. թղթակիցներն իրենց թուղթ ու մատիտը ստանալու են կղզում, մետաղյա իր կամ դեղորայք բերելը նույնպես արգելված է:

Մայիսի 25-ին ձերբակալվել է Օջալանի փաստաբան Նիյազի Ուլգանի քարտուղարուհի Միբել Ձայլանը, որը փորձել է Բելգիա տեղափոխել Օջալանի դատավարությանը վերաբերող փաստաթղթերի փաթեթ: Փաթեթում եղել են բերբերում հրատարակված կամ հեռուստակայաններով հաղորդված լուրերի մասին կտրածոներ, տեսաժապավեններ եւ այլն: Իշխանությունները դատական գործ են հարուցել քարտուղարուհու եւ փաստաբանի դեմ: Օջալանի մյուս փաստաբանները բողոքել են, պնդելով, որ փաթեթը միայն օրինական թղթերից է բաղկացած, սակայն իշխանությունները պնդում են, թե Միբել Ձայլանն այդ փաթեթը տանում էր Եվրոպայի Մարդու իրավունքների դատարանին հանձնելու համար:

Թուրքիան պաշտոնապես 2 ավիահանգրվան տրամադրեց ՆԱՏՕ-ին

ԱՆԿԱՐԱ, 26 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Թուրքիան պաշտոնապես հայտարարել է ՆԱՏՕ-ին երկու ավիահանգրվան տրամադրելու մասին՝ դրանք Հարավսլավիայի դեմ մարտական գործողություններում օգտագործելու համար: Անկարայի ընդունած որոշման մասին հայտնել է Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Հուսեյն Քըվըրքօղլին:

Նա հայտարարել է, որ ՆԱՏՕ-ին է հանձնվել Արեւմտյան Անատոլիայի Բալըքեսիրի եւ Բանդըրմի ավիահանգրվանները: Առաջինում կտեղաբաշխվեն ԱՄՆ-ի ռազմաօդային ուժերի 36, երկրորդում՝ 18 F-15 կործանիչ-ռմբակոծիչ: Ավիացիոն խմբավորմանը կսպասարկի շուրջ երկու հազար ամերիկացի զինծառայող:

Ամերիկյան օդուժը, որը կտեղակայվի Թուրքիայում, հաղորդում է այսօր տեղի մամուլը, Հարավսլավիայի դեմ գործողությունների ձեռնամուխ կլինի հունիսին:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
հատուկ դասընթացների բաժին

«Գործյան հանգույց» ծրագիր
«Հարկային եւ մաքսային քաղաքականությունն ու գործարարության զարգացումը Հայաստանում»

Կմասնակցեն

ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի փոխնախարար
Գագիկ Արզումանյանը,
Հարկային տեսչության պետի տեղակալ
Արմեն Ալավերդյանը,
«Գրանտ Թորնթոն» հայ-կանադական համատեղ ձեռնարկության տնօրեն
Հրանտ Վարդանյանը,
«Աղավնի» հայ-վրացական տրանսպորտային համատեղ ընկերության նախագահ
Արսեն Ղազարյանը,
Հայաստանի վաճառականների միության փոխնախագահ
Հովսեփ Պողոսյանը

*Հինգշաբթի, մայիսի 27-ին, ժամը 18:00-ին
Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում
Դասախոսությունը կընթանա հայերենով՝ միաժամանակյա անգլերեն թարգմանությամբ*

Մուտքն ազատ է

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 27-16-58

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
հատուկ դասընթացների բաժին

ԱՄՆ-ի Թաֆթս համալսարանի արվեստի պատմության պրոֆեսոր
ԼՅՈՒՍԻ ՏԵՐ-ՄԱՆՈՒԵԼՅԱՆԸ
ներկայացնում է դասախոսություններ

«Կորված գանձեր. հայկական արվեստի պատմություն»

Երեքշաբթի, հունիսի 1-ին, ժամը 18:00-ին

«Անի. Հայաստանի առասպելական մայրաքաղաք»

Հինգշաբթի, հունիսի 3-ին, ժամը 18:00-ին

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում
Դասախոսությունները կընթանան անգլերենով՝ միաժամանակյա հայերեն թարգմանությամբ

Մուտքն ազատ է

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 27-16-58

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԱՐԴՈՒ ՍԵՂԱՆԻ ԳԻՐՔԸ

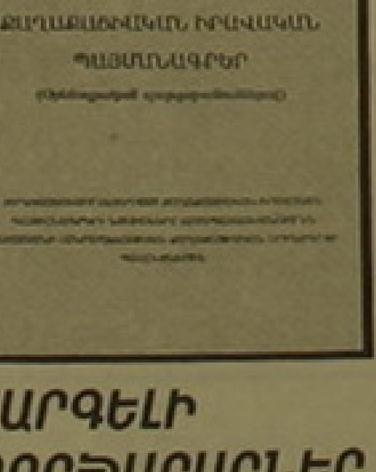

ՀԱՐԳԵԼԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐ

Եթե ցանկանում եք, որ Ձեր կնքած պայմանագրերում հստակ սահմանված լինեն կողմերի իրավունքները եւ պարտականությունները, պատասխանատվությունը պայմանագրի խախտման համար, եթե ուզում եք զերծ մնալ դատական վեճերից, գնեք այս ժողովածուն: Այն կդառնա Ձեր սեղանի գիրքը եւ կօգնի կնքելու օրենսդրության պահանջներին համապատասխանող ցանկացած պայմանագիր:

Օրենսդրության զարգացմանն աջակցող իրավագիտական կենտրոնը, որը ժամանակին մշակել է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի նախագիծը, Վլադիմիր Նազարյանի խմբագրությամբ հրատարակել է «Քաղաքացիական իրավական պայմանագրերի նմուշներ՝ օրենսդրական պարզաբանումներով» ժողովածուն:

Գրքում զետեղված են մանրածախ առեւտրի, մատակարարման, հողամասերի, շենքերի եւ շինությունների, բնակարանների, տրանսպորտային միջոցների եւ այլ անշարժ ու շարժական գույքի առուվաճառքի, փոխանակության, ռենտայի, նվիրատվության, վարձակալության, լիզինգի, կապալի, վճարովի ծառայությունների մատուցման, փոխատվության, փոխառության, վարկի, բանկային ավանդի եւ բանկային հաշվի, հանձնարարության, կոմիսիայի, գործակալության, ֆակտորինգի, պահատվության, փոխադրման, առաքման, ապահովագրության, գույքի հավատարմագրային կառավարման համատեղ գործունեության եւ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված պայմանագրերի այլ տեսակների օրինակելի նմուշները, որոնց օգտագործմամբ հեշտությամբ կարելի է կնքել օրենսդրության պահանջներին համապատասխանող ցանկացած պայմանագիր:

Ժողովածուն վաճառվում է «Անի» կոոպերատիվի գրախանութում ք. Երեւան, Հանրապետության հրապարակ, թիվ 2 կառավարական շենք:

Ժողովածուի տպագրության կամ որեւէ այլ ձեւով բազմացումն ու տարածումն առանց իրավագիտության կենտրոնի թույլտվության արգելվում է օրենքով:

ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆԸ ԱՋԱԿՑՈՂ ԻՐԱՎԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

27 մայիս

ՀՏ

9.00 Հայլուր
9.20 Բարի լույս, Հայաստան
10.20 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
11.15 Հենց այնպես
11.30 Արտակարգ ալիք
11.40 Տագնապ
12.00 Ռուբիկոն
12.25 02
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին («Միր»)
17.00 Հայլուր
17.20 Հոլ
17.40 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
18.35 Երեք երգ
18.45 Խոշոր շահում
19.00 Ընտրարշավ
Արտանրակային հեռարձակմամբ
19.00 Հեռուստաներկայացում «Պարոն մեր հանրապետություն»
20.45 Վավերագրական կինոնկար «Հաշիմ»
21.00 Հայլուր
21.30 1 լուր
21.40 20 վայրկյան
21.45 Այսօր
22.10 Կարճամետրաժ կինոնկարներ «Բարեւներ անվանակցից», «Բուժում ըստ Լոխովսկու», «Կորմ քվեարկել»
00.00 Հայլուր
00.15 Արտակարգ ալիք
00.30 Ուշ երեկոյան
01.30 Հեռուստաներկայացում «Էնդիաուցի առեղծվածը» (1-ին մաս)
Արտանրակային հեռարձակմամբ
02.00 Հեռուստասերիալ «Քաղցր գետը»
03.00 Բարի լույս, Հայաստան

Ա1+

09.00 Տոմար
11.00 Գ/Ֆ «Օր առաջին» (IV մաս)
19.00 Մուլտեր
19.30 Սուրհանդակ
20.00 Քաղաք
20.15 Կամ... Կամ. Ստեփան Մարգարյանի մասնակցությամբ
21.15 Հրապարակ
21.30 Սուրհանդակ
22.15 Հեսագիծ Ռուբեն Գեւորգյանի մասնակցությամբ
23.10 Մուլտ դադար
23.30 Սուրհանդակ
00.00 Անդորր
00.05 Մի անգամ
00.10 Ֆասոն (Fasion ծրագրի շաբաթվա ընտրանի)
00.40 Գիշերային կինոսրահ. «Ռապա Նուի» պատմական մելոդրամ
02.30 Սուրհանդակ

Ար

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Հանուն սիրո»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Տիեզերական ոստիկանություն»
16.45 Sinema կամ կախարդական աշխարհ
17.00 Սեզամ փողոց
17.30 ...Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալ «Հանուն սիրո»
19.00 Նորություններ
19.15 Գուշակիր մեղեդին
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.10 Ո. Կարցեւը է. Ռյազանովի ծրագրում
20.50 Սերիալ «Սյոգուն»
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45 Գ/Ֆ «Էլ Ամերիկա» (դերերում Մ. Գիբսոն, Ռ. Դաունի)
00.45 Թերթս
01.55 Արտակարգ կանչ
01.30 Ֆանտաստիկ սերիալ «Վառվող գոտի»

РТР

8.00-10.45 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.20 Բոլորի շուրթերին
8.45 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների ծրագիր»
9.15 Առեւտրի տուն «Լե մոնտեյի»
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.45 Աղրաններ փոստով
11.10 Սերիալ «Միլենի»
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.30 Լուրեր
12.35 Սերիալ «Ջովաննի Ֆալկոնե»
13.30 «Երկնագույն աստղ» Ռուսաստանի հեռուստատեսության բաց ֆորումի դափնեկիրները
14.15 Մուլտֆիլմ «Փղիկը հիվանդացել է»
14.25 Բժշկական լրատու
14.30 Խանութ բազմոցի վրա
15.30 Սերիալ երեխաների համար «Հրաշագործը. մեծ վիշապի երկիրը»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.15 Երաժշտություն, երաժշտություն...
17.25 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Աշտարակ
18.55 «Դեղի ՏԵՖԻ». ամենամյա ազգային հեռուստատեսային մրցանակի օրագիրը
19.10 Հումորեսկա եւ առողջություն
19.15 Վսեվոլոդ Սանաեւը, Լեոնիդ Ֆիլատովը, Լյուդմիլա Սավելեւան, Նատալյա Ֆատեեւան «Երեկոյից մինչեւ կեսօր» ֆիլմում (1-ին սերիա)
20.30 Սերիալ «Այո, պարոն մինիստր»
21.40 Սանրամասներ
21.50 Երկու դաշնամուր
22.40 Կինոյի ժամ. Իյա Սավինան եւ Օլեգ Եֆրեմովը «Երկարիր, երկարիր, հմայք...» ֆիլմում
00.20 Մեծ քաղաքացիականը Բալկաններում

ՉԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՆՎՃԱՐ
Հայաստանի առեւտուրը ներկայացնող «ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ ՄԵԾԱԾԱԽ ԵՎ ՄԱՆՐԱԾԱԽ» տեղեկագիրը ձեռնարկություններին տրամադրվում է անվճար: Զանգահարել 581351, 569393 «ՍՓՅՈՒՌ»

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1057 Տպաքանակը 4000 Ստորագրված է տպագրության՝ 26. 05. 1999 Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@